

ตามอัตราส่วนของบริการที่หน่วยงานเหล่านั้นได้รับ

2. งานจัดหารั้วตัดหญ้า คือหน่วยงานสำรวจส่งเสริมไร่ และขนส่งอ้อย เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบทางด้านการจัดหารั้วตัดหญ้า เพื่อให้มีปริมาณอ้อย เขาหีบ เพียงพอในแต่ละฤดูกาลผลิตงานจัดหารั้วตัดหญ้าของโรงงานโคกแก้ว งานสำรวจส่งเสริมไร่ งานไร่อ้อยโรงงาน งานท่าเขตกกรรมไผ่ขาวไร และงานขนส่งอ้อยทั้งนี้คือ

ก. งานสำรวจส่งเสริมไร่ คืองานติดต่อประสานงานกับชาวไร่อ้อย คู่สัญญา เกี่ยวกับการส่งเสริมการปลูกอ้อย ส่งเสริมการบำรุงอ้อย แนะนำวิธีการปลูกให้ชาวไร่อ้อย คู่สัญญาได้รับทราบโดยทั่วถึงกัน

ข. งานไร่อ้อยโรงงาน คืองานปลูกอ้อยในเนื้อที่ไร่อ้อยของโรงงานเองโดย

1) จัดเตรียมพื้นที่ทางโรงงานคัดเลือกแล้วว่ามีคุณภาพมีความหวาน เหมาะกับกินฟ้าอากาศที่จะปลูกไถ่ไผ่ขาวไร เมื่อพื้นที่ของชาวไร่อ้อยเองขาดแคลน

2) เพื่อสารพัดแปลงอ้อยตัวอย่างให้ชาวไร่อ้อยที่สนใจจะไถ่ไผ่ขาวไรบำรุงรักษาไร่อ้อยของตนให้ได้ผลคุ้มค่ากับการลงทุน

3) บำรุงรักษาอ้อยในไร่อ้อยโรงงานที่หลุดจากการขายพื้นที่อ้อยแล้ว เพื่อว่าเมื่ออ้อยของชาวไร่อ้อยซึ่งอยู่ห่างไกลจากโรงงานประสบปัญหาในการขนส่ง จะไถ่ตัดอ้อยในไร่อ้อยเขาหีบไถ่พันทวงที่ ทำให้การทำงานของบริษัทไม่ต้องหยุดชะงัก

4) ไซ้เป็นแหล่งศึกษาคนควาทางด้านการทำไร่อ้อย ให้เกษตรกรได้เรียนรู้ก่อนที่จะไปแนะนำชาวไร่อ้อยที่มีสัญญาขายอ้อยให้แก่โรงงานโคกแก้ว

ค. งานท่าเขตกกรรมไผ่ขาวไร คืองานบริการเขตกกรรมในเนื้อที่ไร่อ้อย เมื่อชาวไร่อ้อยประสงค์จะทำการปลูกอ้อย ไร่อ้อยแปลงเก่าและปลูกใหม่ให้ทันฤดูกาลปลูก

ง. งานขนส่งอ้อย คืองานควบคุมให้ความสะดวกในการขนส่งลำเลียงอ้อยของชาวไร่อ้อยเขาหีบโรงงาน เพื่อให้อ้อยเขาหีบได้เต็มกำลังหีบประจำวันโดยไม่มีภาระขาดแคลน แต่เดิมโรงงานบางแห่งใช้รถไฟเล็กของโรงงานรับจากขนส่งลำเลียงอ้อยของชาวไร่อ้อย แต่ต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายสูงกวารายได้ที่เก็บจากชาวไร่อ้อยเป็นจำนวนเงินมากแต่ละปี ต่อมาจึงได้ทยอยยุบเลิกทางรถไฟของโรงงานลงเสีย โดยจัดหารถยนต์เอกชนทำการขนส่ง

คำเดียวของชาวไร่ และจูงใจให้ชาวไร่ร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อจัดการรถยนต์ทำการขนส่ง
 ของตนเองในโอกาสต่อไป ทางโรงงานเพียงแค่ออมบำรุงทางรถยนต์ให้แทนการบำรุง
 รุงทางรถไฟ

3. งานผลิต หน่วยงานนี้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการผลิต นับตั้งแต่อ้อย เขาสุโรงงาน ซึ่ง
 นำหนักแล้ว จนกระทั่งไถนาคาลทรายลงบรรจุกระสอบ หน่วยงานผลิตมีหน่วยย่อยต่าง ๆ
 รวมรับผิดชอบประสานงานกันอย่างใกล้ชิดตลอดกรรมวิธีการผลิต คือหน่วยปลูกหีบ หมอน้ำ
 ไฟฟ้า กรอง ทำใส่ ตม เคี้ยว บั่น และอบแห้ง นอกจากนี้ก็มีหน่วยวิเคราะห์ซึ่งทำการวิ-
 เคราะห์คุณภาพอ้อย น้ำอ้อย น้ำเชื่อม น้ำคาลทราย และกากน้ำคาล เพื่อให้ทางหน่วยปลูก-
 หีบ ตม เคี้ยว บั่น และอบแห้ง สามารถควบคุมประสิทธิภาพการทำงานและควบคุมคุณภาพ
 ของผลิตภัณฑ์ให้อยู่ในระดับสูงสุด ที่โรงงานควรจะทำได้

4. งานอำนวยการ หน่วยงานนี้ทำหน้าที่รับผิดชอบทางด้านการปกครองนโยบายการบริหาร
 งานโรงงาน การควบคุมสถิติ การบัญชี การเงิน การควบคุม การปฏิบัติงานให้ประสานงาน
 กับทุก ๆ หน่วยงาน ตลอดจนการรักษาความปลอดภัยของโรงงาน เป็นหน่วยงานที่จะควบ
 คุมการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งการปฏิบัติงาน และการวิเคราะห์รายรับและค่า
 ใช้จ่าย เพื่อประมวลผลการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานทั่วทั้งโรงงานและเพื่อสรุปผลการ
 ดำเนินงานว่าโดยผลตามเป้าหมายเพียงไรในแต่ละปี

5. งานขาย หน่วยงานนี้ทำหน้าที่ตลาดการผลลวงหน้าเกี่ยวกับราคาขาย ตลอดจน
 นโยบายการขาย งานนี้เป็นสิ่งจำเป็นอยู่มากสำหรับผลิตภัณฑ์น้ำคาล ราคา น้ำคาลที่ผลิตได้
 ขึ้นอยู่กับราคาวัตถุดิบและนโยบายการควบคุมและกำหนดราคา น้ำคาลทรายที่จะไม่ก่อความ
 เดือดร้อนแก่ทุกฝ่าย คือ โรงงาน ชาวไร่ อ้อย และประชาชน บริโภคน้ำคาลทราย กว
 เหตุนี้รัฐบาลจึงเป็นผู้วางนโยบายควบคุม โรงงานเป็นเพียงผู้ดำเนินการในเรื่องการขาย
 ผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลอยได้ตามนโยบายของรัฐบาลที่จะกำหนดราคาขายตามความเหมาะสม
 ของตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ฉะนั้นหน่วยงานนี้จะมีความจำเป็น เมื่อรัฐบาล
 ปล่อยให้ราคาน้ำคาลทราย เป็นไปโดยเสรี หากราคาขาย เป็นราคาที่กำหนดโดยรัฐบาล
 หน่วยงานนี้อาจรวมอยู่กับงานอำนวยการได้

- เงินเดือนพนักงานประจำ
- ค่าแรงคนงานประจำ
- ค่าแรงคนงานชั่วคราว
- ค่าอาหารพนักงานประจำ
- ค่าล่วงเวลาคงงานประจำ
- ค่าล่วงเวลาคงงานชั่วคราว
- ค่าภาษีเงินได้ออกให้พนักงาน
- ค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยงและค่าที่พัก

1.4 ค่าอะไหล่และอุปกรณ์ซ่อมแซมเครื่องจักร ประเภทยกยค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

- ค่าอะไหล่และอุปกรณ์โลหะ
- " ไฟฟ้า
- " เครื่องพิมพ์
- " คม เกียว บัน
- " เตาหมอน้ำ
- " ก่อสร้าง
- " รถยนต์
- " แทรกเตอร์

1.5 ค่าเครื่องมือ ประเภทยกยค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

- ค่าเครื่องมือช่างทั่วไป
- ค่าเครื่องมือวัดไฟฟ้า
- ค่าเครื่องมือวิทยาศาสตร์
- ค่าเครื่องมือเกษตร

1.6 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่นเครื่องจักร ประเภทยกยค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

- ค่าน้ำมัน เบนซิน

- กาน้ำมันดีเซล
- กาน้ำมันหลอดลม

1.7 ค่าวัสดุอุปกรณ์ใช้สิ้นเปลืองโรงผลิต ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

- ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์
- ค่าพิมพ์ม - แผนปูนขาว
- ค่าถ่านไม้
- ค่าถ่านโคลก
- ค่าของใช้สิ้นเปลือง

1.8 ค่าการจ้างเหมา ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

- ค่าขนน้ำศาลเจ้าพิศุค
- ค่าซ่อมแซม
- ค่าจ้างเหมาชนวนัสก
- ค่าจ้างเหมาอื่น

1.9 ค่าสีกหรือทรัพย์สินโรงผลิต ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

- ค่าสีกหรือโรงผลิต
- ค่าสีกหรือเครื่องจักรอุปกรณ์

1.10 ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดโรงผลิต

1.11 ค่ากระแสไฟฟ้าส่วนภูมิภาคใช้ในการผลิต

1.12 ค่าเคมีภัณฑ์ ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

- ค่ากำมะถัน
- ค่าปูนขาว
- ค่าโซดาไฟ
- ค่าสารเคมีอื่น

- 1.13 ค่าภาชนะบรรจุและอุปกรณ์ ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้
- ค่ากระสอบป่าน
  - ค่าเชือกเย็บกระสอบ
- 1.14 เฉลี่ยค่าใช้จ่ายซ่อมปฏิทินำรุง ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้
- ค่าเงินเคียน ค่าแรง เงินตอบแทนอื่น
  - ค่าอะไหล่และอุปกรณ์ซ่อมแซม
  - ค่าเครื่องมือช่างทั่วไป
  - ค่าเชื้อเพลิงและหล่อลื่น
  - ค่าวัสดุอุปกรณ์ใช้สิ้นเปลือง
  - ค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยง
  - ค่าสิทธิหรือทรัพย์สิน
  - ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด
  - ค่าทะเบียนและค่าธรรมเนียมยานพาหนะ
- 1.15 เฉลี่ยค่าใช้จ่ายคลังพัสดุและสิ่งของ ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้
- ค่าเงินเคียน ค่าแรง เงินตอบแทนอื่น
  - ค่าอะไหล่และอุปกรณ์ซ่อมแซม
  - ค่าเครื่องมือ
  - ค่าเชื้อเพลิงและหล่อลื่น
  - ค่าวัสดุอุปกรณ์ใช้สิ้นเปลือง
  - ค่าการจ้างเหมา
  - ค่าสิทธิหรือทรัพย์สิน
  - ค่าระวางพัสดุ
  - เฉลี่ยค่าใช้จ่ายซ่อมปฏิทินำรุง
- 1.16 เฉลี่ยค่าใช้จ่ายสูบน้ำและไฟฟ้า ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้
- ค่าเงินเคียน ค่าแรง เงินตอบแทนอื่น

- ค่าพาหนะเบี่ยง
- ค่าอะไหล่และอุปกรณ์ซ่อมแซม
- ค่าเครื่องมือ
- ค่าเชื้อเพลิงและหล่อลื่น
- ค่าวัสดุและอุปกรณ์ใช้สิ้นเปลือง
- ค่าการจ้างเหมา
- ค่าสึกหรอทรัพย์สิน
- ค่ากระแสไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- เฉลี่ยค่าใช้จ่ายซ่อมปฏิบัติบำรุง

2. ค่าใช้จ่ายการผลิตขั้นโรงงาน ได้แก่ค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

- 2.1 ค่าเงินเดือน ค่าแรงและเงินตอบแทนอื่น
- 2.2 ค่าวัสดุ อุปกรณ์ซ่อมแซมของใช้สิ้นเปลือง
- 2.3 ค่าภาษีบำรุงท้องที่และโรงเรือน
- 2.4 ค่าประกันภัยโรงงาน
- 2.5 ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้
  - ค่าเสื่อมราคายานพาหนะรถยนต์
  - " รถแทรกเตอร์และเครื่องมือเกษตร
- 2.6 ค่าใช้จ่ายอำนวยการโรงงาน ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้
  - ค่าเงินเดือน ค่าแรง เงินตอบแทนอื่น
  - ค่าพาหนะเบี่ยง
  - ค่าอะไหล่และอุปกรณ์ซ่อมแซม
  - ค่าเครื่องมือ
  - ค่าเชื้อเพลิงและหล่อลื่น
  - ค่าวัสดุอุปกรณ์ใช้สิ้นเปลือง
  - ค่าการจ้างเหมา
  - ค่าสึกหรอทรัพย์สิน

- ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด
- ค่าทะเบียนและค่าธรรมเนียมยานพาหนะ
- ค่าเช่าที่ดิน
- ค่าภาษีบำรุงท้องที่
- ค่าภาษีและค่าธรรมเนียมทั่วไป
- ค่าไปรษณีย์โทร เลขโทรศัพท์
- ค่าอากรแสตมป์
- ค่ารับรอง
- ค่าประกันภัยทั่วไป
- ค่าจ้างตำรวจรักษาการณ์
- ค่าสมนาคุณ
- เฉลี่ยค่าใช้จ่ายซ่อมปฏิบัติบำรุง
- เฉลี่ยค่าใช้จ่ายยานพาหนะรถยนต์
- เฉลี่ยค่าใช้จ่ายคลังพัสดุสิ่งของ
- เฉลี่ยค่าใช้จ่ายสูบน้ำและไฟฟ้า
- ค่ากระแสไฟฟ้าใช้อำนวยการ

3. ค่าใช้จ่ายการเก็บรักษาและจำหน่าย ได้แก่ค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

- 3.1 ค่าภาษีการค้า
- 3.2 ค่าประกันอัคคีภัย ค่าเช่าเนื้อที่โกดัง
- 3.3 ค่าระวางและค่าจ้างขนน้ำศาลออกจำหน่าย
- 3.4 ค่าฟรีเหมียนน้ำศาลทราย

ส่วนประกอบของต้นทุนน้ำศาลทรายอาจแสดงเป็นแผนภาพพอสังเขปได้ดังที่แสดง
ในแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ ๑

ส่วนประกอบต้นทุนน้ำตาลทราย

ค่าใช้จ่ายการผลิตขั้นกรรมวิธี

- ค่าวัตถุดิบ
- ค่าใช้จ่ายจัดหาวัตถุดิบ
- ค่าเงินเดือน ค่าแรง เงินตอบแทนอื่น
- ค่าอะไหล่และอุปกรณ์ซ่อมแซมเครื่องจักร
- ค่าเครื่องมือ
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และหล่อลื่นเครื่องจักร
- ค่าวัสดุอุปกรณ์ใช้สิ้นเปลืองโรงผลิต
- ค่าการจ้างเหมา
- ค่าสิทธิหรือทรัพย์สินโรงผลิต
- ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดโรงผลิต
- ค่ากระแสไฟฟ้าส่วนภูมิภาคใช้ในการผลิต
- ค่าเคมีภัณฑ์
- ค่าภาชนะบรรจุและอุปกรณ์
- เฉลี่ยค่าใช้จ่ายซ่อมปฏิบัติน้ำสูง
- เฉลี่ยค่าใช้จ่ายคั่งพัสดุและสิ่งของ
- เฉลี่ยค่าใช้จ่ายสูบน้ำและไฟฟ้า

ค่าใช้จ่ายการผลิตขั้นโรงงาน

- ค่าเงินเดือน
- ค่าวัสดุอุปกรณ์ซ่อมแซมและของใช้สิ้นเปลือง
- ค่าภาษีบำรุงท้องที่และโรงเรือน
- ค่าประกันภัยโรงงาน
- ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน

ค่าใช้จ่ายการเก็บรักษาและจำหน่าย

- ค่าภาษีการค้า
- ค่าประกันอัคคีภัยและค่าเช่าเนื้อที่โกดัง
- ค่าระวางและค่าจ้างขนน้ำตาลออกจำหน่าย
- ค่าพรีเมียมน้ำตาลทราย

หลักเกณฑ์การคำนวณต้นทุนน้ำตาลทราย

การคำนวณต้นทุนน้ำตาลทรายจะได้จากการรวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เป็นส่วนประกอบของต้นทุน และหักด้วยรายได้จากการขายกากน้ำตาล

ตัวอย่าง : โรงงานแห่งหนึ่งทำการหีบอ้อย 122,000 ตัน ได้ผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลอยได้ - กากน้ำตาล ดังนี้

น้ำตาลทรายขาว	7,468,000	กิโลกรัม
น้ำตาลทรายดิบ	4,978,000	"
รวม	<u>12,446,000</u>	"
ผลิตภัณฑ์พลอยได้ - กากน้ำตาล	6,467,000	"
ราคาขายผลิตภัณฑ์พลอยได้ - กากน้ำตาล	4,138,900	บาท
การคำนวณต้นทุนน้ำตาลทรายแสดงในตารางที่ 7		

ตารางที่ 7
คำนวณต้นทุนราคาน้ำตาลทราย

	รวม (พันบาท)	ค่าใช้จ่าย ประจำ (พันบาท)	ค่าใช้จ่าย แปรโค (พันบาท)	เฉลี่ยค่าใช้จ่าย ต่อกัน ออย(บาท)
ค่าใช้จ่ายการผลิตกรรมวิธี				
- ค่าวัตถุดิบออย	24,403.8	-	24,403.8	200.-
- ค่าใช้จ่ายจัดหาวัตถุดิบ	3,771.2	2,095.2	1,676.0	30.91
- ค่าเงินเคื้อน ค่าแรง และเงิน ตอบแทนอื่น	3,068.5	962.9	2,105.6	25.15
- ค่าอะไหล่อุปกรณ์ซ่อมแซมเครื่องจักร	841.1	330.4	510.7	6.89
- ค่าเครื่องมือ	104.9	78.3	26.6	0.86
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง-หล่อลื่นเครื่องจักร	309.2	-	309.2	2.53
- ค่าวัสดุอุปกรณ์สิ้นเปลืองโรงผลิต	298.6	170.9	127.7	2.45
- ค่าฟืนคม-เผาปูนขาว	15.0	-	15.0	0.12
- ค่าการจ้างเหมา	82.0	73.0	9.0	0.67
- ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดโรงผลิต	2.0	2.0	-	.02
- ค่ากระแสไฟฟ้าส่วนภูมิภาคใช้ในการ การผลิต	703.0	-	703.0	5.76
- ค่าเคมีภัณฑ์	362.9	-	362.9	2.97
- ค่าภาชนะบรรจุและอุปกรณ์	1,372.6	-	1,372.6	11.25
- ค่าสึกหรอทรัพย์สินโรงผลิต	1,272.6	1,272.6	30.43	
- เฉลี่ยค่าใช้จ่ายปฏิบัติบำรุง	529.0	206.5	322.5	4.34
- เฉลี่ยค่าใช้จ่ายยานพาหนะรถยนต์	299.8	162.6	137.2	2.46
- เฉลี่ยค่าใช้จ่ายคลังพัสดุสิ่งของ	508.3	207.6	300.7	4.17
- เฉลี่ยค่าใช้จ่ายสูบน้ำและไฟฟ้า	603.9	356.9	247.0	4.95

	รวม (พันบาท)	ค่าใช้จ่าย ประจำปี (พันบาท)	ค่าใช้จ่าย แปรรูป (พันบาท)	เฉลี่ยค่าใช้จ่าย ต่อตันถ่าน (บาท)
ค่าใช้จ่ายการผลิตขึ้นโรงงาน				
- ค่าเงินเดือน ค่าแรง และเงินเดือน - แขนอื่น	1,307.8	518.7	789.1	10.72
- ค่าวัสดุอุปกรณ์ซ่อมแซมของใช้ สิ้นเปลือง	615.8	615.8	-	5.05
- ค่าสถานีแม่แรงห้องที่-โรง เรือน	56.0	56.0	-	0.46
- ค่าประกันภัยโรงงาน	125.0	125.0	-	1.02
- ค่าใช้จ่ายอำนวยความสะดวกโรงงาน	980.2	980.2	-	8.03
- ค่าสีหรือ ทรัพย์สิน	25.0	25.0	-	0.20
- เฉลี่ยค่าใช้จ่ายซ่อมปฏิบัตินำร่อง	57.5	57.5	-	0.47
- เฉลี่ยค่าใช้จ่ายยานพาหนะรถยนต์	449.8	449.8	-	3.69
- เฉลี่ยค่าใช้จ่ายพัสดุสิ่งของ	38.1	38.1	-	0.31
- เฉลี่ยค่าใช้จ่ายสูบน้ำ-ไฟฟ้า	212.0	212.0	-	1.74
- ค่ากระแสไฟฟ้าให้อำนวยความสะดวก	247.0	247.0	-	2.02
รวมต้นทุนการผลิตถ่านถ่าน				349.67
ค่าใช้จ่ายการ เก็บรักษาและจำหน่าย				
- ค่าภาษีการค้า-เทศบาลน้ำคาสทราย	4,540.0	-	4,540.0	36.48
- ค่า เบี้ยประกันอัคคีภัย-เช่า เนื้อที่ไถ่ถาง	110.0	-	110.0	0.88
- ค่าระวางและค่าจ้างขนน้ำคาสออก -จำหน่าย	300.0	-	300.0	6.43
- ค่าฟรี เบี้ยมน้ำคาสทรายถ่าน	2,500.0	-	2,500.0	20.09

รวมต้นทุนขึ้นจำหน่ายต่อตันถ่าน

413.55

ต้นทุนชิ้นจำหน่าย/ลิตรรับน้ำหนักทรายคำนวณได้ดังนี้

ผลผลิตน้ำหนักทราย 70 กก./คันออกต้นทุนการผลิต/กก.	=	413.55 ÷ 70 = 5.91	บาท
" 80	"	= 413.55 ÷ 80 = 5.18	"
" 90	"	= 413.55 ÷ 90 = 4.60	"
" 100	"	= 413.55 ÷ 100 = 4.14	"
" 110	"	= 413.55 ÷ 110 = 3.76	"
" 120	"	= 413.55 ÷ 120 = 3.45	"

รายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ที่ได้ - ถากน้ำหนัก ค่าแรงได้ดังนี้

ผลิตภัณฑ์น้ำหนัก 14,446,000 กก. ไถถากน้ำหนัก 6,467,000 กก.	
" 1	" <u>6,467,000</u>
	14,446,000
	= 0.45 กก.

∴ น้ำหนักทราย 1 กก. จะเสียค่าใช้จ่ายจากทรายถากน้ำหนัก $0.45 \times \frac{4,138,900}{6,467,000}$

0.29 กก. ทราย

ต้นทุนน้ำหนักทราย เมื่อหักราคาขายถากน้ำหนักออกแล้วจะ เป็นดังนี้

ผลผลิตน้ำหนักทราย 70 กก./คันออกต้นทุนการผลิต/กก.	=	5.91 - 0.29 = 5.62	บาท
" 80	"	= 5.18 - 0.29 = 4.89	"
" 90	"	= 4.60 - 0.29 = 4.31	"
" 100	"	= 4.14 - 0.29 = 3.85	"
" 110	"	= 3.76 - 0.29 = 3.47	"
" 120	"	= 3.45 - 0.29 = 3.16	"

เพื่อประกอบการพิจารณาสถานการณ์ต้นทุนน้ำตาลทรายของประเทศไทย ใคร่ขอกล่าวถึง รายงานของ Mr. Hsi Sheng Wu ผู้เชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรมน้ำตาลจาก UNIDO ของสหประชาชาติซึ่งได้มาช่วยปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งเสริมทางวิชาการของศูนย์ส่งเสริมน้ำตาลทราย เป็นเวลา ๓ เดือน (เมษายน - มิถุนายน ๒๕๑๐) Mr. Wu ได้เขียนรายงานและแผนงานว่าด้วยการจัดระบบงานและปรับปรุงอุตสาหกรรมน้ำตาลของประเทศไทยให้ทันสมัยสนองกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งสำนักงานอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรมได้แปลรายงานดังกล่าว เฉพาะสำหรับเรื่องต้นทุนการผลิตน้ำตาลของประเทศไทย ซึ่งอาจลดลงได้เพื่อที่จะแข่งขันในตลาดโลกไว้ดังนี้

"ในการตรวจสอบในเรื่องต้นทุนน้ำตาลทราย ผู้เขียนไม่สามารถจะได้ตัวเลขต้นทุนจากทุกโรงงานในประเทศไทย ทั้งนี้เนื่องจากมีเวลาจำกัดประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งเจ้าของโรงงานไม่ยอมให้ตัวเลขที่แท้จริงจึงขอสรุปราคาต้นทุนโดยย่อ ดังนี้:-

ค่าวัตถุดิบ	1,31-2.27	บาทคือน้ำตาล	กก.
ค่าใช้จ่ายในการผลิต	0.18-0.45	"	"
ค่าใช้จ่ายประจำในโรงงาน	0.24-0.77	"	"
ค่าใช้จ่ายในการขาย	0.16-0.87	"	"
ค่าใช้จ่ายอำนวยการ	0.01-0.77	"	"
หัก รายได้จากการขายกากน้ำตาล	0.15-0.45	"	"

หากชาวไร่อ้อยได้จัดให้มีการควบคุมการตัดอ้อยและควบคุมการขนส่ง รวมทั้งมีการปรับปรุงทางวิชาการ ประกอบกับโรงงานน้ำตาลก็ได้มีการปรับปรุงให้การผลิตมีประสิทธิภาพสูงขึ้น อ้อยที่จะเข้าหีบมีอายุแก่จัดคือใช้เวลาเติบโต 10-12 เดือน โดยมี ซี ซี เอส ประมาณ 12 คีกราคาอ้อยตันละ 120 บาท และสามารถผลิตน้ำตาลได้ 110 กก./ตันอ้อย หรือมากกว่านั้น จะเสียค่าใช้จ่ายในการผลิต (นอกจากค่าบรรจุกระสอบ) ประมาณ 0.15 บาทคือน้ำตาล 1 กก.

(โดยคิดรวมราคาของกากอ้อยที่ไปใช้เป็นเชื้อเพลิงด้วยแล้ว) ซึ่งในประเทศไทย โรงงานจะสามารถทำได้ ถ้ามีการควบคุมดูแลอย่างดีในกระบวนการผลิตทางเคมี และโรงงานของรัฐบางแห่งก็ดำเนินการเกือบจะได้ผลแล้วในขณะนี้ กล่าวคือในฤดูกาลผลิตปี 2516-17 (เฉพาะเดือนมีนาคม)

โรงงานน้ำตาลสุพรรณบุรีสามารถผลิตน้ำตาลได้ 105.22 กก./ตันอ้อย โรงงานน้ำตาลไทย-อุตรดิตถ์สามารถผลิตได้ 114.07 กก./ตันอ้อย และโรงงานน้ำตาลไทยลำปางสามารถผลิตได้ 98.47 กก./ตันอ้อย

ค่าใช้จ่ายประจำในโรงงานและค่าใช้จ่ายอำนวยการ เป็นค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายประจำปีเป็นจำนวนเงินคงที่ ซึ่งไม่มีส่วนสัมพันธ์กับขนาดหรือปริมาณของผลผลิตจะผลิตได้มากหรือน้อยก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายเท่ากัน ในสาธารณรัฐจีนกำหนดไว้ว่าโรงงานหนึ่ง ๆ จะต้องผลิตน้ำตาลให้ได้ไม่ต่ำกว่า 20,000 ตัน มิฉะนั้นจะถูกปิดโรงงาน ฉะนั้นด้วยการที่ปีต่อวันเพียง 2 เท่าของโรงงานในประเทศไทยจะสามารถผลิตน้ำตาลได้เป็น 4 เท่าของผลผลิตน้ำตาลที่ได้จากโรงงานน้ำตาลในประเทศไทย จึงเห็นได้ว่าจำนวนลูกทิมของโรงงานในประเทศไทยควรลดลงได้โดยการปรับปรุงคัดแปลงให้ทันสมัย เพื่อจะสามารถตัดค่าใช้จ่ายประจำลงได้อีก ในสาธารณรัฐจีนค่าใช้จ่ายประจำในโรงงานตลอดปีสำหรับผลิตน้ำตาลให้ได้ 1 ล้านตันประมาณ 450 ล้านบาท ซึ่งรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการทำไร่อ้อย และการขนส่งอ้อยทางรถไฟด้วย ถ้าประเทศไทยมีการคัดแปลงโรงงานให้ทันสมัย และลดจำนวนโรงงานให้เหลือเพียง 10-15 โรงงานแล้วจะสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายโรงงานและค่าใช้จ่ายอำนวยการลงได้อีก 0.50 บาทต่อน้ำตาล 1 กก.

รายการที่เป็นจำนวนเงินมากที่สุดของค่าใช้จ่ายในการขาย คือดอกเบี้ยเงินกู้ เงินกู้ที่โรงงานบางแห่งต้องการนี้คิดดอกเบี้ยเป็นเงินประมาณ 0.60 บาทต่อน้ำตาล 1 กก. ด้วยอัตราดอกเบี้ย 1.5 % ต่อเดือน โรงงานน้ำตาลที่ต้องเสียค่าดอกเบี้ยให้แก่ธนาคาร คิดรวมค่าดอกเบี้ยในต้นทุนการผลิตประมาณ 0.40 - 0.60 บาทต่อน้ำตาล 1 กก. ซึ่งส่วนใหญ่เป็นดอกเบี้ยเงินกู้ของเงินที่กู้มาลงทุนติดต่อกันมาหลายปี

หากได้ทำการปรับปรุงโรงงานให้ทันสมัยแล้ว ผลผลิตน้ำตาลจะเพิ่มมากขึ้น ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยของผลิตภัณฑ์อ้อยลดลง ต้นทุนโดยประมาณจะเป็นดังนี้

ค่าวัตถุดิบ	1.09	บาท
ค่าใช้จ่ายในการผลิต	0.15	"
ค่าใช้จ่ายประจำในโรงงาน	0.50	"

	ค่าใช้จ่ายค่าเวลาการขาย	0.17	บาท
	ค่าดอกเบี้ย	0.11	"
	ค่าบรรจุกระสอบ	<u>0.08</u>	"
	รวม	2.10	"
<u>หัก</u>	รายได้จากค่าขายกากน้ำตาล	<u>0.20</u>	"
	ต้นทุนจะเหลือเพียง	<u><u>1.90</u></u>	" "
	ตัวอย่างต้นทุนน้ำตาลทรายแดงไว้ในตารางที่ 8		

ตารางที่ 8

ต้นทุนนำตาลทรายดิบของโรงงานนำตาลไทยลำปางและอุตรดิตถ์
งวด 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2509-30 มิถุนายน พ.ศ. 2510

	โรงงานลำปาง	เฉลี่ย 1 กก.	โรงงานอุตรดิตถ์	เฉลี่ย ต่อ 1 กก.	รวม 2 โรงงาน	เฉลี่ย ต่อ 1 กก.
ค่าซื้ออ้อยสด	3,491,777.70	0.98	4,662,363.38	1.10	8,154,141.08	1.046
ค่าใช้จ่ายค่าเหมืองงาน -ในฤดูหีบ	1,010,069.04	0.28	1,382,403.-	0.32	2,392,483.04	3.307
ค่าใช้จ่ายค่าเหมืองงาน -ในฤดูหีบ	2,310,926.23	0.65	1,897,361.-	0.45	4,208,287.23	0.539
ค่าวัสดุซ่อมและใช้สิ้น เปลือง	1,100,277.08	0.31	785,137.09	0.19	1,885,414.17	0.242
ค่าประกันภัยโรงงาน	114,577.05	0.33	77,760	0.02	191,337.5	
ค่าเสื่อมราคาโรงงาน	584,795.29	2.41	1,215,950.-	0.29	1,800,745.29	0.231
ต้นทุนโรงงาน	8,612,422.39	2.41	10,020,985.47	2.37	18,633,407.86	2.390
หัก รายได้จากถาวรขาย กากน้ำตาล	761,425.70	0.22	712,840.80	0.17	1,474,266.50	0.190
ต้นทุนการผลิตสุทธิ	7,850,996.67	2.9	9,308,144.67	2.20	17,159,141.36	2.200
บวก ค่าใช้จ่ายในกฎ จำหน่ายค่าซื้อขาย	689,629.32	0.20	766,935.25	0.18	1,456,564.57	0.187
บริการส่วนกลาง	379,646.75	0.11	378,101.30	0.09	754,748.05	8.097
รวมเป็นต้นทุนทั้งสิ้น	8,920,272.76	2.49	10,453,181.22	2.48	19,373,453.98	2.48

ที่มา: รายงานผลการผลิตน้ำตาลทรายดิบ สำหรับปี พ.ศ. 2509 - 10 ตั้งแต่
1 กรกฎาคม พ.ศ. 2509 - 30 มิถุนายน พ.ศ. 2510 ขององค์การนำตาลไทย
ระหว่างชาระบัญชี

ตารางที่ 9

เปรียบเทียบการผลิตน้ำตาลของโรงงานต่าง ๆ ประจำเดือนมีนาคม

พ.ศ. 2515-16 กับ พ.ศ. 2516-17

โรงงานน้ำตาล	ฤดูกาลผลิตปี 2515-16			ฤดูกาลผลิตปี 2516-17		
	ปริมาณอ้อย ขวาน้ำ (พันคน)	น้ำตาล ที่ผลิตได้ (พัน กก.)	เจดีย์ ผลิตได้ต่อ คนอ้อย(กก.)	ปริมาณอ้อย ขวาน้ำ (พันคน)	น้ำตาล ที่ผลิตได้ (พัน กก.)	เจดีย์, ผลิตได้ต่อ คนอ้อย(กก.)
<u>ภาคเหนือ</u>						
1 โรงงานเชียงใหม่	115.-	5.4	46.94	403.9	19.4	48.03
2 " ไทยลำปาง	19,120.4	1,604.4	83.91	28,199.4	2,776.7	
3 " รวมตลอดสห- กรรม	16,279.4	1,375.3	84.48	45,562.4	2,954.8	64.85
4 " ไทยอุตรดิตถ์	18,795.2	1,785.1	94.98	22,754.8	2,595.6	114.07
5 " กำแพงเพชร	20,171.-	1,077.8	53.43	30,628.6	1,925.-	62.85
6 " มิตรสยาม	-	-	-	98,722.9	7,024.9	71.16
เจดีย์			78.52			76.44
ผลผลิตเดือน พย.-มี.ค. (5 เดือน)			81.39			76.66
<u>ภาคกลาง</u>						
7 โรงงานไทยรุ่งเรือง	222,632.2	14,465.2	64.97	289,880.8	20,585.4	71.03
8 " กาญจนบุรี	111,452.6	10,166.9	62.97	68,761.8	3,647.2	53.04
9 " กรุงเทพฯ	56,727.8	3,450.2	60.82	49,976.1	3,157.9	63.19
10 " รวมลำปาง	86,328.8	5,568.9	64.51	74,812.2	4,550.7	60.83
11 " ชนบุรี 1	88,924.7	5,862.5	65.93	95,684.5	6,897.6	72.09
12 " ชนบุรี 3	95,231.4	6,302.4	66.18	91,593.8	7,178.-	78.37

โรงงานน้ำตาล	ฤดูกาลผลิตปี 2515-16			ฤดูกาลผลิตปี 2516-17		
	ปริมาณอ้อย เข้าหีบ (พันตัน)	น้ำตาล, ที่ผลิตได้ (พัน กก.)	เฉลี่ย, ผลิตได้ ต่อตันอ้อย (กก.)	ปริมาณอ้อย เข้าหีบ (พันตัน)	น้ำตาล, ที่ผลิตได้ (พัน กก.)	เฉลี่ย, ผลิตได้ ต่อตันอ้อย (กก.)
13 โรงงานน้ำกรุงไทย	140,654.6	8,742.7	62.16	123,851.7	7,972.5	64.37
14 " ทามะกา	-	-	-	126,209.9	9,037.5	71.61
15 " มีทรบูล	187,208.7	12,337.6	65.90	190,166.4	15,417.9	81.08
16 " มีทร เกษตร	146,161.3	9,291.1	63.57	167,378.6	10,282.6	61.43
17 " น้ำตาลไทย	-	-	-	131,875.3	10,259.9	77.80
18 " สุพรรณบุรี	47,563.9	4,072.1	85.61	52,947.5	5,571.1	105.22
19 " เพชรบุรี	34,256.2	2,919.2	85.22	31,239.2	3,170.4	101.49
20 " ปราณบุรี	24,865.4	2,592.6	104.27	29,175.9	2,973.7	101.92
21 " ประจวบ เฉลี่ย	-	-	-	87,120.6	7,304.8	83.85
(ผลผลิตเดือน พย-มีก (5 เดือน) ภาคตะวันออกเฉียง			66.39			73.27
			68.07			73.54
22 โรงงานชลบุรี	63,488.3	5,072.1	79.89	63,377.5	5,399.7	85.20
23 " สหการน้ำตาล ชลบุรี	64,249.3	4,564.-	71.04	74,422.1	5,875.8	78.95
24 " ศรีราชา	57,071.6	4,191.5	73.44	54,989.8	4,101.6	74.59
25 " แฉ่งใหญ่	39,798.7	3,101.7	77.93	48,517.6	3,871.8	79.80
26 " ตะวันออก	43,368.7	3,610.1	83.24	82,395.8	6,530.4	79.26
27 " ชลบุรี 2	50,839.6	3,526.2	69.36	48,046.1	3,379.1	70.33
28 " อ่างเวียน	77,301.6	5,034.6	65.13	102,902.1	8,711.3	84.66

โรงงานน้ำตาล	ฤดูกาลผลิตปี 2515-16			ฤดูกาลผลิตปี 2516-17		
	ปริมาณอ้อย เข้าหีบ (พันตัน)	น้ำตาล ที่ผลิตได้ (พัน กก.)	เฉลี่ย ผลิตได้ ต่อตันอ้อย (กก.)	ปริมาณอ้อย เข้าหีบ (พันตัน)	น้ำตาล ที่ผลิตได้ (พัน กก.)	เฉลี่ย ผลิตได้ ต่อตันอ้อย (กก.)
29 โรงงานไทยรวมเจริญ	46,088.3	3,300.3	71.61	45,788.1	3,276.3	71.60
30 " บ้านกาญ เฉลี่ย	19,963.-	1,379.6	69.11	31,040.1	2,283.-	73.55
ผลผลิตเดือน พย.-มีค. (5 เดือน)			73.03			78.75
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			71.51			78.01
31 โรงงานกมลวารี	82,243.7	5,189.3	99.33	67,910.9	7,222.8	103.36
32 " เริ่มอุดม	22,858.7	1,532.6	67.05	17,029.9	1,532.3	89.98
33 " สหเรือง	2,162.-	179.5	60.60	3,545.3	214.1	60.39
34 " สหไทยรุ่งเรือง เฉลี่ย	4,848.-	345.8	71.33	4,834.8	317.0	65.57
ผลผลิตเดือน พย.-มีค. (5 เดือน)			87.41			99.51
รวมผลผลิตเดือน พย.-มีค. (5 เดือน)			91.03			89.84
			70.70			75.62

ที่มา: สำนักงานอ้อยและน้ำตาลทราย

1. การควบคุมคุณภาพอ้อย
2. การควบคุมประสิทธิภาพในการผลิต
3. การใช้ประโยชน์จากผลผลิตผลพลอยได้ของน้ำตาล

1. การควบคุมคุณภาพอ้อย การควบคุมคุณภาพอ้อยเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติเกี่ยวกับอ้อยดังนี้คือ

- ก. การจัดสภาพการปลูกอ้อย
- ข. การตัดและการขนส่งอ้อย
- ค. การใช้เครื่องมือจักรกลในการทำไร่อ้อย
- ง. การปรับปรุงเทคนิคในการปลูกอ้อย

ก. งานจัดสภาพการปลูกอ้อย อ้อยส่วนมากที่ปลูกในประเทศไทยนั้นเป็นอ้อยอายุ 12 เดือน ซึ่งอาจจะเป็นอ้อยที่เริ่มจากการปลูกใหม่โดยใช้พันธุ์ปลูก หรือได้จากอ้อยตอซึ่งเกิดจากตอหลังจากได้ตัดอ้อยใหม่แล้ว การจะให้ได้ผลผลิตอ้อยสูงอย่างเหมาะสมจะต้องจัดสภาพแวดล้อมในการปลูกอ้อยให้เหมาะสมด้วย เช่นการเตรียมดินให้ร่วนซุย ปลูกพันธุ์อ้อยที่เหมาะสมกับลักษณะดินและอากาศในเขตพื้นที่นั้น ๆ ท่อนพันธุ์จะต้องมีความงอกเร็วและอัตราความงอกสูง รากอ้อยสามารถปฏิบัติงานและขยายตัวได้ดี การแตกกอเป็นไปอย่างรวดเร็ว การปราบวัชพืชจะต้องได้ผลดี การให้ปุ๋ยจะต้องถูกส่วน มีการให้น้ำอย่างเพียงพอตลอดจนกระทั่งการปราบโรคและแมลงศัตรูอ้อย ก็จะต้องปฏิบัติให้ได้ผลดีอีกด้วย ทั้ง 4 ภาคของประเทศไทยมีลักษณะดินอุดมสมบูรณ์ดี และมีสภาวะแวดล้อมที่จะทำให้อ้อยเจริญเติบโตได้เป็นอย่างดี การจัดสภาพเพื่อให้การปลูกอ้อยได้ผลดีโดยได้ผลผลิต 12-16 เมตริกตันต่อไร่สามารถที่จะดำเนินการให้เป็นไปได้ กล่าวคือ

- (1) ทองโดดินให้ลึก 30-60 ซม. และเตรียมดินให้ร่วนซุยเป็นอย่างดี
- (2) ปลูกอ้อยท่อนพันธุ์ที่สมบูรณ์และเป็นพันธุ์ที่เหมาะสมกับลักษณะดิน ทั้งนี้เพื่อให้อ้อยมีความงอกได้ประมาณ 98 %
- (3) กลบท่อนพันธุ์ด้วยดินบาง ๆ (1-2 นิ้ว) เพื่อให้อ้อยสามารถแตกกอได้

(4) ต้องมีการกำจัดวัชพืช และการให้ปุ๋ยอย่างเพียงพอเพื่อให้อ้อย โตขึ้นคลุมดินและโตชิดกันได้ภายใน 3 เดือนหลังจากเริ่มปลูก

(5) ปุ๋ยที่จะให้จะต้องเป็นปุ๋ยที่มีสัดส่วนสมดุลของธาตุไนโตรเจน (N) ฟอสฟอรัส (P) และโปแตสเซียม (K) เพื่อให้ได้ผลผลิตอ้อยสูง และมีปริมาณน้ำตาลในอ้อยสูงด้วย

(6) มีการให้น้ำแก่อ้อยและระบายน้ำออกจากไร่อ้อยอย่างเพียงพอเพื่อให้การเจริญเติบโตของอ้อยเป็นไปอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลา

(7) พยายามลดความเสียหายอันไม่จำเป็นที่เกิดขึ้นแก่อ้อย เช่น ความเสียหายที่เกิดจากหนู วัช หรือควายที่เข้ามาฆ่าทำลายต้นอ้อยทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลผลิตอ้อยต่อไร่สูงขึ้น

(8) กรณีนำพันธุ์อ้อยใหม่มาปลูก หลังจากตัดอ้อยปีแรกผ่านไปแล้วควรจะเหลืออ้อยต่อไร่ต่อไปอีก 1 ปี หรือมากกว่านั้น สภาพการณ์หลายอย่างเกี่ยวกับการปลูกอ้อยในประเทศไทยแสดงให้เห็นชัดแล้วว่า ความมั่นคงทางการเงินของชาวไร่อ้อยขึ้นอยู่กับความสำเร็จจากการมีอ้อยต่อไร่ผลผลิตสูงอีกด้วย เป็นต้นว่าชาวไร่ที่ขาดแคลนพันธุ์อ้อยก็ได้อาศัยอ้อยต่อเพื่อบำรุงให้เกิดผลผลิตในปีต่อไป นอกจากนั้นหากมีอ้อยต่ออยู่ในไร่มากก็จะเป็นการประหยัดต้นทุนการปลูกอ้อยได้มาก เนื่องจากไม่ต้องซื้อพันธุ์อ้อยนั่นเอง สำหรับการดำเนินงานต่าง ๆ ที่จำเป็นจะต้องปฏิบัติกับอ้อยใหม่ก็ได้อาศัยการตัดอ้อยใหม่ให้สมบูรณ์ให้พอเพียงอย่างเหมาะสม สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้บังเกิดผลดีสำหรับนำมาปฏิบัติกับอ้อยต่อ เช่นเดียวกัน นอกจากการปฏิบัติดังกล่าวแล้ว สิ่งต่าง ๆ ที่ต้องนำมาคำนึงถึงด้วยก็คือควรตัดอ้อยให้เหลือส่วนต่อไร่สูงเพียง 6-8 ซม. เพื่อให้โคอ้อยที่มีความยาวเต็มที่และส่วนต่อที่เหลือก็พอเหมาะที่จะบำรุงดูแลให้เจริญงอกงามอีกต่อไป การตัดอ้อยควรตัดให้เสร็จภายในเวลาเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ เพราะเมื่ออ้อยแก่จัดเท่ากันแล้ว อ้อยส่วนใดที่ยังมิได้รับการตัดจะเริ่มแห้งลง ทำให้คุณภาพของอ้อยลดลงไป และเมื่อตัดอ้อยเสร็จแล้วก็ต้องรีบบำรุงดูแลอ้อยต่อโดยเร็วที่สุดมิฉะนั้นอ้อยต่อจะเน่า และต้องเสียค่าใช้จ่ายในการบำรุงดูแลมากขึ้น

นอกจากสภาพแวดล้อมโดยธรรมชาติแล้ว ปรากฏว่าในแหล่งปลูกอ้อยที่มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกให้แก่ชาวไร่นั้น ชาวไร่ควรสามารถปลูกอ้อยให้ได้ผลผลิตเฉลี่ยตั้งแต่ 13-14 เมตริกตันต่อไร่ ผลผลิตของอ้อยปลูกใหม่และอ้อยต่อรวมทั้งการลดค่าใช้จ่ายในการผลิต

ยอมขึ้นอยู่กับชาวไร่ในอันที่จะใช้ความตั้งใจจริงและความฉลาดรอบรู้ให้มากเพื่อที่จะให้บังเกิดผลดีในการปลูกอ้อย ความก้าวหน้าในดานวิชาการของอุตสาหกรรมน้ำตาลกำลังเป็นไปในทางที่ประสิทธิภาพการผลิตสูงขึ้น ผลผลิตต่อไร่ที่เพิ่มสูงขึ้นยอมจะนำกำไรมาสู่ชาวไร่อ้อยมากขึ้น
อย่างแน่นอน

ข. การตัดและการขนส่งอ้อย สภาพการณ์ของการตัดอ้อยในปัจจุบันเป็นดังนี้คือ

- (1) เริ่มตัดอ้อยเมื่ออ้อยมีอายุ 10-14 เดือน
- (2) ไม่มีการทดสอบหาความแก่ของอ้อยก่อนตัด
- (3) ไม่มีการจัดกำหนดเวลากับโรงงานน้ำตาลในการส่งอ้อยที่ตัดแล้ว เข้าโรงงานอ้อยบางส่วนจึงตัดแล้วถูกปล่อยให้แห้งอยู่ในไร่ ทำให้คุณภาพอ้อยลดลง

ตามทางปฏิบัติระยะเวลาตั้งแต่การตัดอ้อยจนถึงการนำอ้อยเข้าหีบ ใช้เวลาประมาณ 34-98 ชั่วโมง กล่าวคือโดยเฉลี่ยแล้วใช้เวลาประมาณ 66 ชั่วโมง แต่จากการสำรวจของผู้เชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรมน้ำตาลจากองค์การสหประชาชาติ ระยะเวลาที่เหมาะสมที่สุดตั้งแต่การตัดอ้อยจนถึงการนำอ้อยเข้าหีบควรเป็น 24-30 ชั่วโมง สำหรับอ้อยที่เข้าหีบหลังจากตัดแล้ว 5 วันนั้นอาจสูญเสียน้ำตาลถึง 10 % เมื่อเทียบกับผลผลิตน้ำตาลที่ควรจะได้จากอ้อยสด ดังนั้นเพื่อให้เกิดผลกำไรรวมทั้งการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพแก่โรงงานเองแล้วจึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะแสวงหาอ้อยที่ยังสดเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบแทนอ้อยที่เสื่อมคุณภาพแล้ว

โรงงานน้ำตาลควรจะมีริเริ่มดำเนินการเพื่อจัดให้มีการตัดอ้อยโดยวิธีการตรวจวัดหาความแก่ของอ้อย และจัดกำหนดเวลาการขนส่งอ้อยจากชาวไร่เข้าสู่โรงงานให้เหมาะสมโดยจะต้องมีการตกลงกันระหว่างชาวไร่และโรงงานเพื่อจัดลำดับการตัดและขนอ้อย โดยชาวไร่จะต้องเตรียมจัดการสำหรับบรรทุกอ้อยไว้ให้พร้อม เพื่อว่าเมื่อตัดอ้อยแล้วจะได้ขนอ้อยบรรทุกได้ทันทีไม่ต้องทิ้งรอไว้ในไร่ซึ่งจะทำให้อ้อยแห้ง เมื่อขนอ้อยบรรทุก

รถแล้วก็จะนำอ้อยเข้าสู่โรงงานเพื่อเข้าขังและเข้าหีบไค้ทันทีโดยไม่ต้องเสียเวลารอคอย
 นานเกินสมควร ทั้งนี้ชาวไร่จะต้องตกลงกับโรงงานไว้ล่วงหน้าในการกำหนดวันนำอ้อย
 เข้าขังและส่งเข้าหีบ เมื่อนำอ้อยลงจากรถแล้วก็จะไค้นำรถเปล่าไปบรรทุกอ้อยส่วนอื่น
 ที่กำลังจะทำการตัดอีกต่อไป วิธีการเหล่านี้จะสามารถดำเนินจนไค้ผลเป็นที่น่าพอใจ
 ก็ด้วยความพยายามร่วมกันระหว่างโรงงานน้ำตาลและชุมชนของชาวไร่อ้อยทั้งหมดในภาค
 นั้น ๆ หากการดำเนินงานดังกล่าวไม่ต่อเนื่องกัน และมีการเสียเวลาในการดำเนินงาน
 ณ จุดใดจุดหนึ่งแล้วย่อมจะเป็นผลกระทบกระเทือนและทำให้เกิดการเสียเวลาต่อการ
 ดำเนินงานอื่น ๆ ด้วย เช่น หากการขนอ้อยลงจากรถ เพื่อเข้าหีบต้องเสียเวลารอนาน
 เนื่องจากเกิดขัดข้องในกระบวนการผลิตนำอ้อยเข้าหีบไม่ได้ หรือเนื่องจากรถบรรทุก
 อ้อยเข้ามาในโรงงานนั้นมากเกินไปจนขนอ้อยลงจากรถให้ทันตามกำหนดเวลาไม่ได้ ย่อม
 จะทำให้อ้อยในไร่ที่กำลังตัดและจะขนใส่รถบรรทุกซึ่งยังไม่ได้ขนถ่ายอ้อยออกนั้นต้องถูกทิ้ง
 อยู่ในไร่รอเวลาจนรถบรรทุกว่างและมาขนอ้อยนั้นได้ หรือหากชาวไร่จะส่งคนงานไปหยุด
 การตัดอ้อยชั่วคราว คนงานก็ย่อมจะว่างงานและจำเป็นต้องไปหางานอื่นทำ เมื่อชาว
 ไร่จะต้องการตัดอ้อยอีกก็ต้องไปหาคนงานใหม่ ซึ่งเป็นเรื่องยุ่งยากเพราะในฤดูตัดอ้อย
 คนงานมีไม่พอกับความต้องการอยู่แล้ว การดำเนินงานร่วมกันระหว่างโรงงานและชาวไร่
 ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นจะช่วยให้ระยะเวลาทำการขนส่งอ้อยแต่ละเที่ยวลดลงได้ และจะ
 สามารถใช้รถบรรทุกทำการขนอ้อยได้มากเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาทำงานของรถที่มีอยู่เดิม
 ดังจะเห็นได้จากตารางแสดงการเปรียบเทียบกำหนดเวลาดังนี้

<u>กำหนดเวลา</u>	<u>ปัจจุบัน</u>	<u>ปรับปรุงใหม่</u>
การตัดอ้อย	8-12 ชม.	8-12 ชม.
มัดอ้อยในไร่เพื่อรอขนขึ้นรถ	10-36 ชม.	4-12 ชม. ¹
ขนขึ้นรถบรรทุก (ชนิด คัน)	3- 4 "	3- 4 "
รถบรรทุกเดินทางจากไร่ถึงโรงงาน	5- 1 "	0.5 - 1 "
รถบรรทุกจอดรอเพื่อเข้าซัง	2- 8 "	2- 4 " ²
รถบรรทุกเข้าซังอ้อยแล้วรอขนอ้อยลง	10-36 "	5-10 " ³
ขนอ้อยลงจากรถบรรทุก	0.5-0.5 "	0.5-0.5 "
รถเปลารอกการซังใหม่ เดินทางกลับ		
เพื่อบรรทุกอ้อยใหม่	0.5- 1 "	0.5- 1 "
รวมใช้เวลา/เที่ยว	34.5-08.5 "	23.5-44.5 "
เฉลี่ยเวลา/เที่ยว	66.5 "	34 "

หมายเหตุ 1 เวลาเฉลี่ยลดลงได้จาก 23 ชม. เหลือ 8 ชม. เนื่องจากมีการกำหนดเวลาที่รถจะมารับรถอ้อยไว้วางหน้า และเวลาไม่ถูกเลื่อนมากนัก

2,3 เนื่องจากการจัดลำดับให้รถบรรทุกอ้อยเข้าโรงงานเป็นไปอย่างเหมาะสมไม่มีรถเข้าโรงงานมากเกินไป ทำให้ไม่ต้องเสียเวลารอคอยนานเกินไป

จากตารางเปรียบเทียบกำหนดเวลาการตัดและการขนส่งอ้อยดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่าหากปรับปรุงกำหนดเวลาเสียใหม่แล้วการขนอ้อยที่แก่จัดและเหมาะสมต่อเที่ยวจะใช้เวลา 34 ชม. โดยเฉลี่ยหลังจากทำการตัดแล้วและโดยกระบวนการผลิตที่ใช้อ้อยสดแก่ที่เหมาะสมรวมทั้งการถนอมรักษาอ้อยเป็นอย่างดีจะสามารถเพิ่มผลผลิตน้ำตาลจากอ้อยได้สูงกว่าการใช้อ้อยแห้งแน่นอน ตามคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งองค์การสหประชาชาติที่กล่าวว่าอ้อยที่ทำการหีบหลังการตัดแล้ว 5 วันจะสูญเสียน้ำตาลไป 10 % ตามที่ได้อธิบายมาแล้วในตอนต้น และจากการสำรวจจึงกล่าวปรากฏว่ากำหนดระยะเวลาของการขนส่งอ้อยแต่ละเที่ยวสามารถลดลงได้ 53 % และค่าใช้จ่ายสามารถลดลงได้ถึง 42 % จากตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

การประมาณการค่าใช้จ่ายของรถยนต์บรรทุกต่อชั่วโมง

เมื่อเวลาเดินทาง : 45 บาท/ชม. (ค่าน้ำมัน ค่าสึกหรอ ค่าใช้จ่าย
สำหรับคนงาน)

เมื่อจอดอยู่กับที่ : 6.50 บาท/ชม. (ค่าสึกหรอ ค่าใช้จ่ายสำหรับคนงาน)

	<u>ก่อนปรับปรุง</u>		<u>ภายหลังปรับปรุง</u>	
เวลา : ระยะเดินทาง	1-2	ชม.	1-2	ชม.
ไม่เดินทาง (จอดรถ)	16.5-48.5	ชม.	10.5-18.5	ชม.
เวลาทั้งหมด/เที่ยว	17.5-50.5	"	11.5-20.5	"
เฉลี่ยเวลา/เที่ยว	34	" (100%)	16	(47%)
ค่าใช้จ่าย : เมื่อเดินทาง	45-90	บาท	45-90	บาท
ไม่เดินทาง (จอดรถ)	107-315	"	68-120	"
ค่าใช้จ่ายรวม/เที่ยว	152-405	"	113-210	"
เฉลี่ยค่าใช้จ่าย/เที่ยว	279	" (100%)	162	" (58%)
ค่าใช้จ่ายต่อตันน้อย	10.1-27.0	"	7.53-14	"
เฉลี่ยค่าใช้จ่ายต่อตันน้อย	18.6	"	10.8	"

นั่นเมื่อระยะเวลาการขนส่งน้อยต่อเที่ยวจะสามารถลดลงได้โดยการจำกัดกำหนดเวลา
การตัด - ขนน้อย และการนำน้อยเข้าที่บังคับได้กล่าวมาแล้ว ค่าขนส่งน้อยจะลดลงได้อีกตันละ 78
บาท (4.3%) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง

ก. การใช้เครื่องมือจักรกลในการทำไร่ไถน้อย การใช้เครื่องมือจักรกลในไร่ไถน้อยจะเป็น
สิ่งจำเป็นและเหมาะสมในกรณีที่มีการทำไร่ไถน้อยในพื้นที่มากพอสมควรในพื้นที่ขอมุมติว่าจะมีการคว่ำ
เป็นงานในพื้นที่ปลูกน้อยถึง 700,000 ไร่ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องใช้แรงงานประจำอยู่แล้ว
ค่าแรงงานจ้างอาจจะเป็นดังนี้

	ค่าจ้างแรงงานต่อวัน/ไร่	ความต้องการคนงาน	จำนวนคนงาน
		จำนวนคน/ 60 วัน	ที่ต้องใช้/วันทำงาน
การปลูกอ้อยใหม่			
ประมาณว่าจะมี $\frac{1}{3}$	25-30	5,850,000-6,720,000	97,500-112,000
การบำรุงอ้อยต่อ			
ประมาณว่าจะมี $\frac{2}{3}$	12-15	5,590,000-6,990,000	93,200-116,500

ความต้องการคนงาน (จำนวนคน/ 60 วัน) นั้นหมายถึงจำนวนวันที่ประมาณว่าจะทำงานกันเต็มที่ 60 วันในต้นฤดูการปลูกจะใช้คนงานถึง 5,850,000-6,720,000 คน สำหรับอัตราเฉลี่ยของจำนวนคนงานไร่ซึ่งปฏิบัติงานประจำวันนั้นประมาณว่าจะมีถึง 100,000 คน ในฤดูการปลูกอ้อยหนึ่ง ๆ และโคยที่อ้อยใหม่และอ้อยต่อจะมีช่วงระยะเวลาของการทำงานในไร่ซ้อนกัน ความต้องการแรงงานสูงสุดในช่วงนี้อาจจะถึงวันละ 200,000 คน

สำหรับการตัดอ้อยและขนอ้อยขึ้นรถบรรทุกนั้น ความต้องการอ้อยเพื่อที่จะป้อนโรงงานน้ำตาลต่าง ๆ จะมีประมาณวันละ 42,000 เมตริกตัน จึงประมาณได้ว่าความต้องการแรงงานวันละ 46,000 คน ดังจะเห็นได้ดังนี้

การตัดอ้อย 8 ชม.ต่อ 1 คน/อ้อย 1 ตัน ใช้แรงงาน 42,100 แรงงานคน
การขนขึ้นรถบรรทุก 0.6-1 ชม.ต่อ 1 คน/อ้อย 1 ตัน ใช้แรงงาน 3,160-5,260

แรงงานคน

การใช้แรงงานมากเช่นนี้จึงทำให้ชาวไร่ประสบปัญหาความยากลำบากในการเสาะแสวงหาแรงงานซึ่งจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในไร่ เพื่อให้ทันเวลาทั้งนี้เพราะ

- (1) การปฏิบัติงานในไร่อ้อยมีเป็นฤดูกาล และมีช่วงเวลาสั้น
- (2) ค่าจ้างแรงงานกำลังมีอัตราสูงขึ้น
- (3) ฟ้ามาและจำนวนแรงงานที่จะหาได้ไม่แน่นอน
- (4) ต้องแย่งแรงงานกับอุตสาหกรรมอื่น

ฉะนั้นเมื่อพิจารณาตามสภาพการดังกล่าวข้างต้นแล้ว การจะปรับปรุงผลผลิตให้เพิ่มขึ้นนั้น ควรดำเนินการดังนี้คือ

(1) ใช้เครื่องจักรกลเกี่ยวกับแทรกเตอร์ และเครื่องมือประกอบเพื่อใช้แทนแรงงานคนในไร่นาคีใหญ่ หรือมีการรวมกลุ่มชาวไร่เพื่อใช้อุปกรณ์เหล่านี้ร่วมกัน

(2) ปรับปรุงการเขตกรรมให้น้อยลง โดยจำกัดเนื้อที่ที่ส่งเสริมการทำไร่ไถน้อยลง ปรับปรุงการผลิตให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ และลดการทำงานให้น้อยลง

งานปลูกอ้อยที่สามารถจะใช้เครื่องจักร เครื่องมือไถแก่การเตรียมดิน การปลูกอ้อย การใช้ยากำจัดวัชพืช การพรวนดินบำรุงอ้อย การใช้ปุ๋ย การตัดและการขนส่งธรมรรทุก

ง. การปรับปรุงเทคนิคในการปลูกอ้อย สภาพการณ์บางอย่างที่ทำให้ผลผลิตต่อเนื้อที่ยังไม่เพิ่มสูงขึ้นอยู่ในระดับที่ควรจะเป็นไปได้เช่น

(1) พันธุ์อ้อยบางชนิดเป็นโรคระบาดอย่างหนัก

(2) การเอาใจใส่รักษาระดับความอุดมสมบูรณ์ของดินยังไม่เพียงพอ

(3) มีวัชพืชในไร่อ้อยแย่งอาหารจากอ้อย

(4) อุปกรณ์และความสะดวกในการชลประทานและการระบายน้ำยังไม่เพียงพอ

(1) พันธุ์อ้อยบางชนิดเป็นโรคระบาดอย่างหนัก หรืออ้อยตอบางแห่งถูกแมลงทำลาย ราก โรคอ้อยที่สำคัญที่เป็นกับอ้อยพันธุ์ต่าง ๆ เท่าที่ปรากฏมาแล้วหลายปีมีดังนี้

โรคใบขาว : โรคชนิดนี้เป็นกับอ้อยพันธุ์ ซีไอ 281 , ซีไอ 419 , เอ็นซีไอ 310 เอช 108 และ พีไอเจ 2878

โรคยอดดำ : เป็นกับพันธุ์ ซีไอ 281, ซีไอ 421 และ เอ็นซีไอ 310

ความเสียหายอันเนื่องจากโรคใบขาวในกรณีที่เป็นอย่างรุนแรงนั้นมีถึง 74-78 % ในค้ำอ้อย และส่วนที่เสียหายในค้ำน้ำคาลนั้นมีถึง 20-27 % หรือเมื่อรวมความเสียหายทั้งหมดแล้วก็มากกว่า 80 % สำหรับความเสียหายเนื่องจากโรคยอดค้ำนั้นเสียหายในค้ำน้ำคาลถึง 15-42 % และในกรณีที่เป็นอย่างรุนแรงอาจจะเสียหายถึง 70 %

โรคใบขาวและโรคยอดค้ำดังกล่าวอาจทำให้หมักไปหรือบร เทาลงได้โดยวิธีแก้ไขดังนี้คือ

วิธีแก้

1. ปลูกอ้อยโดยใช้ท่อนพันธุ์ที่อุดมสมบูรณ์ ปราศจากโรค
  2. ซ้ำเชื้อโรคในท่อนพันธุ์อ้อยก่อนที่จะนำไปปลูก โดยแช่ในน้ำร้อนเพื่อฆ่าเชื้อโรค
- ใบขาว และเน่าย่ำที่มีสารจำพวกปรอทเพื่อฆ่าเชื้อโรคยอกค้ำ

3. ปลูกอ้อยที่เป็นโรคทิ้งจนหมด
4. ไม่ปลูกอ้อยหรือเหล็กอ้อยต่อไปในไร่ที่เป็นโรค
5. หาพันธุ์อ้อยที่มีความต้านทานโรคมารปลูกแทน
6. กำจัดแมลงที่ทำลายอ้อย เช่นค่างที่กัดกินราก ซึ่งจะทำให้อ้อยตอถูกทำลาย

วิธีกำจัดก็โดยการไ้ชาชนิดเบนซินเฮกซาคลอไรด์ โดยหว่านในไร่อ้อยก่อนที่จะมีการระบาด
เกิดขึ้น

(2) การเอาใจใส่รักษาระดับความสมบูรณ์ของดินยังไม่เพียงพอ การใส่ปุ๋ยยังไม่
ถูกต้อง

การจะเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่อ้อยเพื่อให้เพียงพอแก่การเจริญเติบโตของอ้อยนั้นจะแก้ไข
ได้โดยวิธีการดังนี้

วิธีแก้

จากการตรวจสอบโดยทั่ว ๆ ไปพบว่า ถ้าหน้าอ้อย 1 ตัน ซึ่งมีทั้งยอด ใบ และสิ่ง
สกปรกต่าง ๆ รวมอยู่ด้วยกันนั้นออกจากไร่ก็จะมีธาตุไนโตรเจน 2 ปอนด์ ธาตุฟอสฟอรัส 1 ปอนด์
และธาตุโปแตส 4 ปอนด์ ออกไปจากพื้นที่ในไร่ด้วย ถึงแม้ว่าดินในไร่จะมีความอุดมสมบูรณ์ก็ตาม
ตั้งแต่เดิม แต่ถ้าได้ปลูกอ้อยลงไปและตัดอ้อยออกไปหลาย ๆ ปีโดยไม่มีการใส่ปุ๋ยลงไปให้เพียงพอแล้ว
ในไม่ช้าดินเหล่านั้นจะเสื่อม ปราศจากความอุดมสมบูรณ์อีกต่อไป ผลผลิตอ้อยก็จะลดน้อยตามลงไปด้วย
การใส่ปุ๋ยที่ถูกต้องนั้นควรอาศัยผลจากการวิเคราะห์ดิน และผลการทดลองในไร่ด้วยการวิเคราะห์ครั้ง
ล่าสุดในปี 2513 อัตราและปริมาณการใส่ปุ๋ยที่เหมาะสมเป็นดังนี้

ปุ๋ยไนโตรเจน (N)	= 25-30	กก. ต่อไร่
ปุ๋ยฟอสฟอรัส (P_2O_5)	= 5-8	กก. "
ปุ๋ยโปแตส (K_2O_2)	= 10-15	กก. "

หมายเหตุ จำนวนกิโลกรัมของธาตุต่าง ๆ ที่ระบุไว้เป็นเนื้อแท้ของธาตุต่าง ๆ ในปุ๋ย นอกจากการใส่ปุ๋ยดังกล่าวข้างต้นแล้ว กากตะกอน (Filter coke) ซึ่งเป็นวัตถุเหลือใช้จากวิธีการผลิตน้ำตาลของโรงงานที่ใช้วิธี Def cation หรือ Sulphitation มีฟอสฟอรัสอยู่เป็นอันมาก อาจนำไปใส่ในไร้อย่างหลังที่ได้ทิ้งไว้ให้เกิดการบูดเน่าเสียก่อนสักระยะหนึ่ง กากตะกอนจำนวน 5 ตันจะสามารถเป็นปุ๋ยประเภทไนโตรเจนและฟอสฟอรัสให้แก่้อยได้เป็นอย่างดี เพียงพอ โดยจะให้ธาตุไนโตรเจน (N) 25 กก. ให้ธาตุฟอสฟอรัส (P_2O_5) 25 กก. และธาตุโปแตส (K_2O) 3 กก. กากตะกอนเหล่านี้นอกจากจะเป็นปุ๋ยให้แก่้อยแล้ว ยังมีสารพวกอินทรีย์วัตถุซึ่งเป็นประโยชน์ในทางช่วยคุณสมบัติฟิสิกส์ของดิน และเพิ่มความสามารถในการผลิตหรือการปลูกพืชของดินนั้นด้วย

(3) มีวัชพืชในไร้อย่างอาหารจากอ้อย คือมักแย่งเอา น้ำ แสงสว่างและอาหารจากกากอ้อย และวัชพืชอาจเป็นที่อาศัยของแมลงและเชื้อโรคซึ่งจะทำให้ผลผลิตอ้อยลดลงไปอีกด้วย

สภาพการณ์เช่นนี้อาจแก้ไขให้หมดไปได้ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

วิธีแก้ไข

เพื่อให้การกำจัดวัชพืชได้ผลดีจำเป็นต้องทำลายวัชพืชที่มีเหลืออยู่ในดินและจะต้องป้องกันมิให้เมล็ดงอกขึ้นมาได้หรือทำการกำจัดก่อนที่วัชพืชจะเริ่มมีคอกออกมาหรือก่อนที่ระบบการทำงานของรากจะแข็งแรงทนทานต่อการบรพหรือกำจัดต่อไป การกำจัดวัชพืชโดยการไถ-พรวน ไม่ว่าจะใช้คนงานหรือเครื่องจักรกลก็ตาม เป็นการกำจัดที่ต้องทำอยู่เสมอและต้องทำบ่อยครั้ง การใช้ยากำจัดวัชพืชเป็นวิธีการที่ได้ผลดีและประหยัด ถ้าได้ใช้ยากำจัดวัชพืชที่ถูกต้องในระยะเวลาที่เหมาะสมและใช้อัตราของยาที่พอคืออีกด้วย

(4) คุณภาพและความสะดวกในการชลประทานและการระบายน้ำยังไม่เพียงพอเนื่องจากอ้อยเป็นพืชเมืองร้อน ต้องการน้ำในปริมาณสูงเพื่อการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ประมาณว่าความต้องการใช้น้ำเป็นระยะ ๆ รวมทั้งสิ้น 50-60 ลูกบาศก์นิ้ว เพื่อการผลิตอ้อยประมาณ 15.5 ตันต่อไร่ ในทางตรงข้ามหากมีน้ำขังในดิน ความเจริญเติบโตของอ้อยจะชงัก เนื่องจากประเทศไทยมีฝนตกต้องตามฤดูในช่วง พฤษภาคม - ตุลาคม และมีลมฟ้าอากาศแห้งในช่วงพฤศจิกายน - เมษายน ดังนั้นการชลประทานในระหว่างฤดูแล้ง และการระบายน้ำในระหว่างฤดูฝน

จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องปฏิบัติหรือจัดหาให้เพียงพอและเป็นไปตามสภาพที่ต้องการ

ส่วนประกอบที่สำคัญหลายอย่างที่เกี่ยวของอย่างแท้จริงในการผลิตอ้อยที่มีคุณภาพดีนั้นขึ้นอยู่กับชาวไร่ วัตถุประสงค์ของชาวไร่คือการผลิตอ้อยที่ให้ผลผลิตต่อไร่ต่อปีสูงที่สุดเก็บเกี่ยวง่าย และเสียค่าขนส่งถูก และเมื่อส่งถึงโรงงานแล้วให้เปอร์เซ็นต์น้ำตาลในอ้อยสูง ส่วนทางด้านเจ้าของโรงงาน ส่วนประกอบ 3 อย่างที่สำคัญที่สุดของอ้อยคุณภาพดีได้แก่ปริมาณน้ำตาลสูงโครส ความบริสุทธิ์สูง และไฟเบอร์ต่ำ

ส่วนประกอบของอ้อยคุณภาพดี

ผลผลิตสูง/ไร่/ปี	การเก็บเกี่ยวสะดวก	เปอร์เซ็นต์น้ำตาลในอ้อยสูง
1. มีความงอกดี	1. มีลำโตยาวและตรง	1. สด
2. โตเร็ว	2. สะอาด	2. แก่จัด
3. เบียดกันแน่น	3. กาบและใบงอกง่าย	3. สะอาด
4. แก่จัดเร็ว	4. ไม่มีขน	4. น้ำตาลสูงโครสสูง
5. แข็งเร็ว	5. ความสูงและความแก่สม่ำเสมอ	5. ความบริสุทธิ์สูง
6. ปราศจากโรค	6. ตัดง่าย	6. ไฟเบอร์ต่ำ
7. การเจริญเติบโตและการผลิตน้ำตาลมีประสิทธิภาพ	7. ขึ้นตรง	7. ไม่ถูกทำลายเสียหาย

การควบคุมประสิทธิภาพในการผลิต ในการดำเนินการผลิตมาตรการที่ควรนำมาใช้เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตอาจกล่าวได้ว่ามี 4 ประการคือ

- ก. การใช้เครื่องมือเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานของโรงงาน
- ข. การปรับปรุงทางด้านเทคนิค
- ค. การผลิตให้เต็มกำลังการผลิต (Capacity)
- ง. การผลิต ณ จุดคุ้มทุน (Break - even point)

ก. การใช้เครื่องมือปรับปรุงการดำเนินงานของโรงงาน เนื่องจากการดำเนินงานทางค้ำานที่น้อยและค้ำานกรรมวิธีจำเป็นต้องปรับให้มีส่วนสัมพันธ์กันตามสภาวะที่เหมาะสม เช่น อัตรา อุณหภูมิ และความค้ม เป็นต้น แต่สภาพการณ้ของโรงงานต่าง ๆ ในปัจจุบันมีคั้งนี้

- (1) อ้อยที่เข้าหีมีพันธุ์แตกต่างกัน
- (2) " มีความแก่และความสดแตกต่างกัน
- (3) การป้อนอ้อยเข้าลูกหีบไม่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ
- (4) ความบริสุทธิ์ของน้ำอ้อยแตกต่างกัน
- (5) อุณหภูมิของน้ำอ้อยขณะทำความสะอาดเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การทำความสะอาดไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควร
- (6) ความเข้มข้น (บริกซ์) ของน้ำอ้อยและน้ำเชื่อมของแต่ละโรงงานมีความแตกต่างกัน

นอกจากสภาพการณ้ดังกล่าวแล้ว ปัญหาที่ทางโรงงานประสบอยู่ในปัจจุบันคือการขาดแคลนคนงานที่ชำนาญงาน เนื่องจากการดำเนินงานของโรงงานเป็นฤดูกาล การใช้คนงานในฤดูกาลผลิตน้ำตาลมีมาก ค่าจ้างสูงขึ้น และมีการแย่งตัวคนงานที่ชำนาญงานไปทำอุตสาหกรรมอื่น ๆ นอกจากนี้ยังเป็นการสิ้นเปลืองมากหากจะจ้างคนงานที่มีความชำนาญทางค้ำานกรรมวิธีไว้ตลอดเวลานั้นจึงมีแนวโน้มให้เห็นว่าการควบคุมด้วยเครื่องมือในการดำเนินงานบางตอนของโรงงาน หากสภาพการณ้มีความจำเป็นมากขึ้น ก็จะต้องก้าวไปหาศูนย์กลางการควบคุมโดยอัตโนมัติ ซึ่งการที่จะก้าวไปสู่จุดดังกล่าวย่อมเป็นการสมควรที่จะต้องพิจารณาถึงล้าค้ำกับความจำเป็นของเครื่องจักร เครื่องมือที่จะนำมาใช้ โดยจัดทำขึ้นในรูปบัญชีล้าค้ำกับความจำเป็นรับค้ำานของเครื่องมือต่าง ๆ ที่ควรนำมาใช้ การปฏิบัติอย่างหนึ่ง ที่ควรจะกระทำสำหรับอุตสาหกรรมในประเทศไทยคือ การจัดล้าค้ำของการควบคุมโดยใช้เครื่องมือ วัคซึ่งอาจแบ่งเป็น 3 ชั้นด้วยกันคือ

- ชั้นที่ (1) เครื่องควบคุมหน่วยทำความสะอาดน้ำอ้อย ซึ่งทำหน้าที่
- (a) ควบคุมอุณหภูมิของน้ำอ้อยที่ค้ม และ
  - (2) ควบคุมระดับในหม้อค้มและควบคุมบริกซ์ของน้ำเชื่อม

ขั้นที่ 2 เครื่องควบคุมการทำให้เย็นและการทำให้ร้อนสำหรับคุณภาพต่ำ ซึ่งจะทำหน้าที่ควบคุมโดยอัตโนมัติสำหรับหม้อต้ม "Massecuite"

ขั้นที่ 3 เครื่องควบคุมอัตโนมัติสำหรับการเผาและหม้อน้ำซึ่งมีหน้าที่ควบคุมการหีบอ้อย อย่างไรก็ตามการจำกัดปัญหาลำดับความจำเป็นของเครื่องมือดังกล่าวข้างต้นในทางปฏิบัติอาจไม่ได้ผลเต็มที่เนื่องจากมีข้อจำกัด คือ เครื่องมือที่ใช้ควบคุมบางชนิดอาจมีกลไกที่ยุ่งยากและมีราคาแพง ผู้ที่จะใช้เครื่องมือเหล่านี้ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และความชำนาญสูงมากทั้งในด้านการปฏิบัติและการบำรุงรักษา

๓. การปรับปรุงทางเทคนิค ปรากฏว่าในช่วงระยะเวลา 4-5 ปีที่ผ่านมา ผลการดำเนินงานของโรงงานน้ำตาลแสดงให้เห็นว่ามีความสำเร็จก้าวหน้ามากขึ้น แต่การปรับปรุงทางเทคนิค โดยเฉพาะในการหีบสกัดน้ำอ้อยการทำความสะอาดน้ำอ้อยและการต้มเคี่ยว น้ำตาลจะช่วยยกประสิทธิภาพในการผลิตให้สูงมากขึ้นจนอยู่ในลำดับที่น่าพอใจและพอที่จะแข่งขันกับอุตสาหกรรมน้ำตาลในต่างประเทศได้ดีกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สิ่งสำคัญอันดับแรกที่จะนำมาพิจารณาในเรื่องเทคนิคการหีบอ้อยคือค่าโพลสติก หากค่าโพลสติกสูงก็จะได้ผลผลิตน้ำตาลสูง หากค่าโพลสติกต่ำก็จะได้ผลผลิตน้ำตาลต่ำ สิ่งบ่งชี้ที่จะทำให้ค่าโพลสติกต่ำลงได้แก่

- (1) อ้อยหรือกากอ้อยที่ป้อนเข้าถูกหีบหนาเกินไปหรือมากเกินไป กำลังถูกหีบอ้อยมีไม่เพียงพอ
- (2) การพรมน้ำลงไปยังกากอ้อยเมื่อผสมและทำให้น้ำอ้อยในกากอ้อยเจือจางนั้นยังไม่เพียงพอ
- (3) ใช้ความดันต่ำเกินไปกับลูกกลิ้งลูกบนของลูกหีบแต่ละชุด
- (4) สภาพความสะอาดและอนามัยภายในและรอบ ๆ โรงหีบไม่มีพอ

การสกัดน้ำอ้อยครั้งแรกเป็นการสกัดน้ำอ้อยมาจากลูกหีบชุดแรกโดยไม่มีน้ำ หรือน้ำอ้อยเจือจางเติมลงไป หากสิ่งอื่น ๆ อยู่ในสภาพเหมาะสมแล้ว การสกัดครั้งแรกให้ได้ผลสูงเพียงใดก็จะทำให้ผลการสกัดทั้งหมดสูงขึ้นด้วย อัตราการสกัดครั้งแรกปกติอยู่ระหว่าง

60-70 %

การสกัดน้ำอ้อยครั้งที่สองขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการเข้มน้ำลงไปในอ้อย ถ้าอ้อยมีไฟเบอร์ระหว่าง 12-13 % น้ำที่เข้มน้ำลงไปควรอยู่ระหว่าง 22-24 % ต่อปริมาณอ้อยหรือประมาณ 180 % ต่อปริมาณไฟเบอร์น้ำอ้อยผสมจากการหีบอ้อยภายใต้สภาวะดังกล่าวจะได้จำนวน 97-100 % ต่อปริมาณอ้อย ปัจจุบันโรงงานต่าง ๆ สามารถสกัดได้เพียง 86-98 % ต่อปริมาณอ้อย

การพิจารณาค่าโพลสกัดตามที่ได้กล่าวมาแล้วเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก ส่วนสิ่งสำคัญอันดับรองลงมาเพื่อประกอบการพิจารณา การทำให้การผลิตมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นคือ การทำความสะอาดและการรักษาน้ำอ้อยในและรอบ ๆ ลูกหีบ เนื่องจากน้ำอ้อยที่อุ่น ๆ จะเหมาะแก่การเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ ซึ่งจะเป็นสาเหตุให้มีการสูญเสียน้ำตาลเกิดขึ้น ฉะนั้นจึงควรทำความสะอาดภายในและรอบ ๆ ลูกหีบ พยายามชะล้างที่ที่จะทำให้เกิดการหมักหมม เช่น ที่แอ่งขังน้ำอ้อย สะพานลำเลียงกากอ้อยสะพานอ้อย และส่วนต่าง ๆ ที่เคลื่อนที่ซึ่งใช้ในหน่วยหีบอ้อยควรฉีดล้างด้วยน้ำร้อน

นอกจากสิ่งบกพร่อง 4 ประการดังกล่าวข้างต้นซึ่งทำให้ได้ผลผลิตน้ำตาลต่ำลงแล้ว ยังมีสิ่งบกพร่องทางด้านเทคนิคอีกบางประการที่ทำให้คุณภาพของน้ำตาลไม่ดีเท่าที่ควร เช่น

(1) การทำความสะอาดน้ำอ้อยโดยการใช้กำมะถันฟอก (Sulphitation) หากว่าผสมุนขาวลงไปใ้ในน้ำอ้อยมากเกินไปจะทำให้มีน้ำอ้อยมีสีเพิ่มมากขึ้น

(2) การเคี้ยว Masecuite โดยใช้เวลามากเกินไปจะทำให้มีน้ำตาลที่ได้มีเกล็ดไม่เหมือนกันคุณภาพน้ำตาลไม่สม่ำเสมอ การจะให้ได้น้ำตาลที่มีเกล็ดเป็นแบบเดียวกันจะต้องเคี้ยว Masecuite โดยใช้เวลาน้อยที่สุดและให้มีการหมุนเวียนเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ โดยทั่ว ๆ ไปโรงงานน้ำตาลในประเทศไทยใช้เวลาในการเคี้ยวน้ำตาลนานเกินไป ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการหมุนเวียนของ Masecuite ในหม้อเคี้ยวยังไม่เร็วพอ หม้อเคี้ยวมีขนาดเล็กและสูงคือมีขนาด 10 ตัน โดยมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 5-7 ฟุต และมีความสูง 12-14 ฟุต และปรากฏว่าโรงงานที่ปรับปรุงใหม่ให้หม้อเคี้ยวมีขนาดใหญ่ขึ้นเป็น 20-25 ตัน สามารถผลิตน้ำตาลได้คุณภาพสม่ำเสมอมากขึ้น

(3) กากน้ำตาลมีความบริสุทธิ์สูงมากเกินไป เนื่องจากการทำความสะอาดน้ำอ้อยไม่ได้ผลเท่าที่ควร โดยทั่ว ๆ ไปถือว่ากากน้ำตาลควรมีความบริสุทธิ์อย่างสูงไม่เกิน 35 % ถ้าเกิน 35 % เมื่อใดควรจะต้องทำการตรวจสอบอย่างละเอียดและหาทางลดความบริสุทธิ์ของกากน้ำตาลนั้น ซึ่งอาจจะทำได้โดยปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำความสะอาดน้ำอ้อยให้ได้ผลดีขึ้น เพื่อกำจัดสารที่ไม่ใช่น้ำตาลออกให้มากที่สุด ปรับปรุงเวลาของการเคี่ยวให้เหมาะสม และควบคุมการบ่มน้ำตาลให้เป็นไปตามมาตรฐาน

ค. การผลิตให้เต็มกำลังการผลิต (Capacity) โรงงานน้ำตาลของประเทศไทยมีประสิทธิภาพรวมเพียง 70 - 90 % ของกำลังการผลิตซึ่งค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าใช้จ่ายประจำเมื่อเฉลี่ยให้แก่ต้นทุนการผลิตค่อนข้างต่ำสูงกว่าต้นทุนการผลิตต่อหน่วยที่คำนวณจากการผลิตเต็มกำลังการผลิต

ตัวอย่าง	ปริมาณน้ำตาลที่ผลิตได้	8,000,000	กก.
	ต้นทุนประจำ	5,000,000	บาท
	ต้นทุนแปรได้ กก.ละ	1.85	"
	ประสิทธิภาพรวม	80 %	

ถ้าผลิตเต็มกำลังการผลิตคือ 100 % ต้นทุนประจำต่อน้ำตาล 1 กก. ย่อมจะลดลง 20 % คือลดลงจาก กก. ละ 0.625 บาท เหลือ กก. ละ 0.50 บาท

การที่จะทำให้โรงงานสามารถผลิตได้จนเต็มกำลังการผลิตนั้นจะต้องอาศัยปัจจัยดังต่อไปนี้คือ

(1) บำรุงรักษาและซ่อมแซมเครื่องจักรให้ใช้งานได้คืออยู่เสมอ เพื่อจะได้ทำการผลิตให้จนเต็มกำลังการผลิตของเครื่องจักรนั้น ๆ

(2) มีช่างที่ชำนาญงานคอยควบคุมการผลิตอย่างใกล้ชิด เพื่อว่าจะได้สามารถแก้ไขข้อบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการผลิตได้ทันเวลาที่

ง. การผลิต ณ จุดคุ้มทุน (Break-even point) ถึงแม้ว่าการผลิตจะไม่สามารถกระทำได้จนเต็มกำลังการผลิตก็ตาม แต่การผลิตแต่ละครั้งจะต้องมีปริมาณมากเพียงพอที่จะคุ้มกับค่าใช้จ่ายซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายประจำและค่าใช้จ่ายแปรได้

ตัวอย่าง

ก. เทียบราคาขายต่อตันอ้อย

สมมติราคาขายน้ำตาลทรายขาวเฉลี่ยรวมราคาขายกากน้ำตาลเฉลี่ย

300 บาท/ตันอ้อย

ต้นทุนที่เป็นค่าใช้จ่ายประจำ 5,500,000 บาท

ต้นทุนที่เป็นค่าใช้จ่ายแปรได้ 180 บาท/ตันอ้อย

จุดคุ้มทุนที่ปริมาณอ้อย เสาหัวบีบ x ตัน

$$180x + 5,500,000 = 300x$$

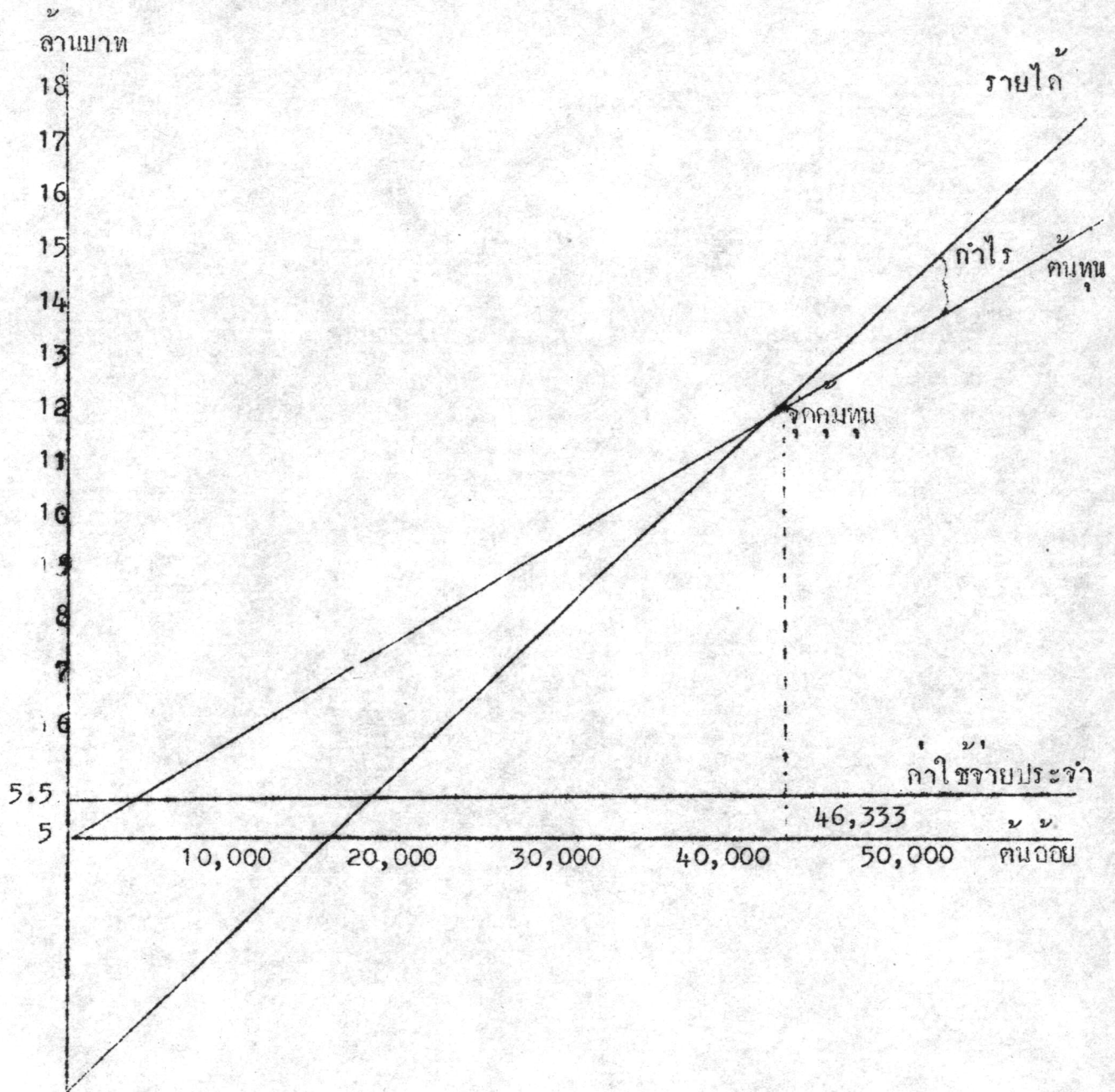
$$120x = 5,500,000$$

$$x = 46,333$$

$$\therefore \text{จุดคุ้มทุนที่ปริมาณอ้อย เสาหัวบีบ} = 46,333 \text{ ตัน}$$

ดังที่แสดงไว้ในแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 2
จุดคุ้มทุน ณ ปริมาณยอดขาย

ข. เติบราคาขายต่อหน้าตาลทราย 1 กระสอบ (100 กก.)

สมมติ	ราคาขายหน้าตาลทรายขาวและกีบรวมขายถากหน้าตาล	350 บาท/กระสอบ
	คนทนที่เป็นรายจ่ายประจำ	5,500,000 บาท
	คนทนที่เป็นรายจ่ายแปรได้	190 บาท/กระสอบ
	จุดคุ้มทุน ณ ผลิภัณฑ์	x กระสอบ

$$190x + 5,500,000 = 350x$$

$$160x = 5,500,000$$

$$= 34,375$$

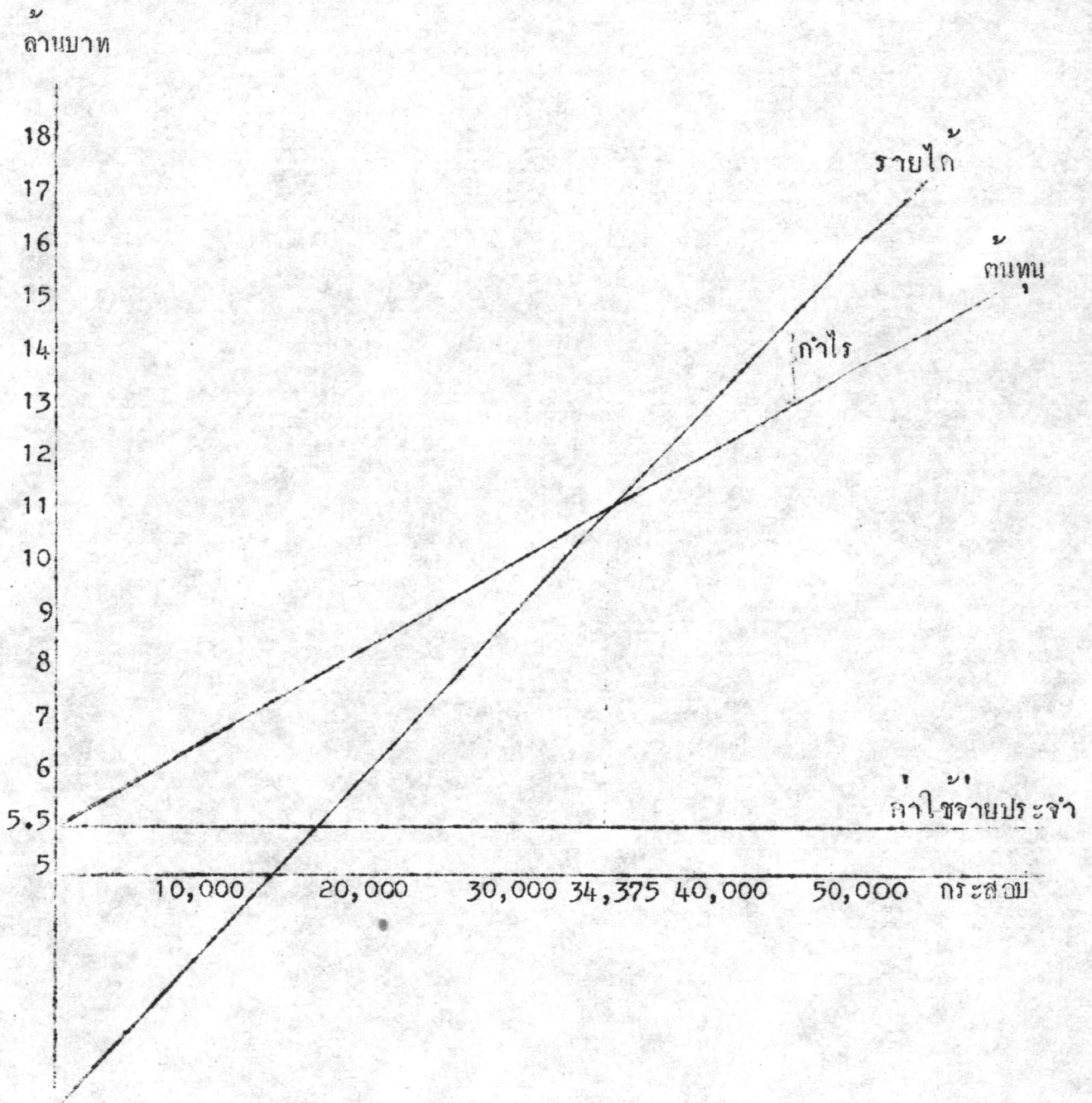
∴ จุดคุ้มทุนคือจุดที่ผลิตหน้าตาลได้

$$= 34,375 \text{ กระสอบ}$$

ทั้งที่ได้แสดงไว้ในแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 3
 จุดคุ้มทุน ๒ ปริมาณน้ำศาลที่ผลิต

3. การใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ผลพลอยได้ของน้ำตาล ผลิตภัณฑ์ผลพลอยได้ของน้ำตาลที่สำคัญ ๆ มี 3 อย่างคือ กากน้ำตาล (Molasses) ซึ่ตะกอน (Filter cake) และกากอ้อย (Bagasses) อัตราส่วนของผลิตภัณฑ์ผลพลอยได้ดังกล่าวจากผลผลิตของอ้อย 1 ตันเป็นดังนี้

กากน้ำตาล (85 บริกซ์) 72.5 กก.

ซึ่ตะกอน 5 %

กากอ้อย (ความชื้น 40 %) 22.0 %

ผลิตภัณฑ์ผลพลอยได้ 3 ชนิดดังกล่าวสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ดังนี้คือ

กากน้ำตาล สามารถนำไปใช้ประโยชน์อันดับแรกจากปริมาณน้ำตาลที่มีอยู่โดยนำไปทำแอลกอฮอล์ บีสต์ หรือผงชูรส เป็นต้น อันดับที่สองได้แก่ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโปแตสเซียม ซึ่งนำไปใช้ปุ๋ย ในสหรัฐอเมริกาและยุโรปมีการนำกากน้ำตาลมาใช้เลี้ยงสัตว์กันอย่างกว้างขวาง โดยผสมลงในอาหารสัตว์เพื่อเพิ่มคาร์โบไฮเดรต เกลือแร่ และโปรตีน อีกทั้งทำให้อาหารมีรสกลมกล่อม

ในประเทศไทย กากน้ำตาลส่วนมากใช้ในการกลั่นแอลกอฮอล์และผลิตผงชูรส กากน้ำตาลบางส่วนส่งออกนอกประเทศ เจ้าของโรงงานน้ำตาลบางคนมีหุ้นส่วนอยู่ในโรงงานแอลกอฮอล์ด้วย ซึ่งโรงงานแอลกอฮอล์ดังกล่าวไม่ได้อาศัยกับโรงงานน้ำตาล มีการดำเนินงานเป็นอิสระของตัวเอง กากน้ำตาลของโรงงานน้ำตาลที่ขายให้แก่โรงงานแอลกอฮอล์ย่อมจะถูกกำหนดราคาโดยโรงงานแอลกอฮอล์แต่ฝ่ายเดียว ทั้งนี้เพราะกากน้ำตาลทั้งหมดมีมากเกินความต้องการของโรงงานแอลกอฮอล์ ดังนั้นราคาขายกากน้ำตาลของโรงงานน้ำตาลจึงถูกกำหนดโดยโรงงานแอลกอฮอล์

ฉะนั้นการที่จะส่งเสริมให้กากน้ำตาลสามารถช่วยชดเชยต้นทุนการผลิตน้ำตาลได้ ก็โดยผู้ประกอบการผลิตน้ำตาลควรตั้งโรงงานแอลกอฮอล์ขึ้นควบคู่กับโรงงานน้ำตาล เพื่อว่าในยามที่การผลิตน้ำตาลของประสบกับภาวะขาดทุนก็จะได้อาศัยผลกำไรจากการผลิตแอลกอฮอล์มาช่วยชดเชยการขาดทุน หากแนวโน้มในยามที่การผลิตน้ำตาลประสบผลกำไร โรงงานการผลิตแอลกอฮอล์โดยใช้กากน้ำตาลดังกล่าวก็จะเป็นการเพิ่มพูนรายได้ของการผลิตน้ำตาลยิ่งขึ้น

ซีตะกอน ซีตะกอนประกอบด้วยสิ่งที่มีค่ามากคือ ในโตรเจน ฟอสฟอรัส โป-
แทส เซียม และโซ ในสมัยก่อนโรงงานน้ำตาลต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมากในการนำ
ซีตะกอนไปทิ้ง แต่ปัจจุบันนี้ชาวไร่ถอนนำเอวียนมาบรรจุซีตะกอนไปใส่ในไร้อย่าง
คน เนื่องจากโคกพบวาซีตะกอนสามารถใส่เป็นปุ๋ยได้

ฉะนั้นการที่จะส่งเสริมให้ซีตะกอนมีราคาสูงขึ้นจะกระทำได้อย่างไรโดยทางโรงงานผลิต
ปุ๋ยขึ้น และนำซีตะกอนไปใช้เป็นตัวเติมในการผลิตปุ๋ย

กากอ้อย กากอ้อย เป็นเส้นใยวัตถุคิมจำนวนมากที่สามารถนำไปใช้ไ้ได้ทันที โอกาส
ของอุตสาหกรรมที่ใช้ประโยชน์จากกากอ้อยอาจกล่าวได้ดังนี้

(1) โรงงานน้ำตาลส่วนมากใช้กากอ้อยของโรงงานของตนเอง เป็นเชื้อ
เพลิงสำหรับผลิตไอน้ำที่ใช้กรรมวิธีผลิตน้ำตาล มีโรงงานเพียงไม่กี่แห่งที่มีกากอ้อยเหลือ
ฉะนั้นหากปรับปรุงทางด้านเทคนิคในทางเครื่องมือที่ใช้และเทคนิคในทางปฏิบัติการต่าง ๆ
ยอมจะทำให้การใช้เชื้อเพลิงลดน้อยลง มีกากอ้อยเหลืออย่างแน่นอน การใช้ประโยชน์
ของกากอ้อยที่เหลือใช้นี้จะช่วยลดต้นทุนของการผลิตน้ำตาลลงด้วย

(2) อุตสาหกรรมผลิตเยื่อกระดาษ ประเทศไทยสั่งเยื่อกระดาษที่ผลิตจาก
กากอ้อยเข้ามาไม่ต่ำกว่าปีละ 5,000 ตัน เพื่อใช้ในโรงงานกระดาษซึ่งมีมูลค่าของเยื่อ
กระดาษประมาณเกือบ 20 ล้านบาท จำนวนเยื่อกระดาษจากอ้อย 5,000 ตันนี้สามารถ
จะผลิตได้จากอ้อยประมาณ 25,000 ตัน (ความชื้น 45%) โดยการปรับปรุงประสิทธิภาพ
ในการผลิตและการใช้ไอน้ำให้จำนวนกากอ้อยที่เหลือจากการนำไปทำเชื้อเพลิงจะมีมาก
ขึ้น การนำเอากากอ้อยมาใช้ให้ เป็นประโยชน์ถึงกล่าวยอมจะทำให้ประหยัดเงินตราต่างประเทศ
ประเทศที่จะต้องเสียไปเนื่องจากการสั่งสินค้าเข้ามา

(3) กากอ้อยนอกจากจะใช้ทำเชื้อเพลิงผลิตเยื่อกระดาษแล้วยังสามารถ
นำไปใช้ทำพวกไม้อัดต่าง ๆ เช่น ไม้อัดชนิดอ่อน (Soft board) ไม้อัดชนิดแข็ง
(Hard board) และไม้อัดแผ่นเล็ก ๆ (Particle board) การทำไม้อัดดังกล่าว
เพื่อจำหน่ายภายในประเทศ เนื้อไม้แทนไม้ จะทำให้มีไม้เหลือส่งออกต่างประเทศได้มากขึ้น

ฉะนั้นรัฐบาลควรสนับสนุนให้มีการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่จะนำผลิตภัณฑ์โค
จากน้ำตาลมาไซเป็นวัตถุดิบใหม่มากขึ้น ซึ่งจะทำให้ราคาของผลิตภัณฑ์โคถึงตลาดสูงขึ้น
เป็นการลดต้นทุนการผลิตอีกทางหนึ่ง